

Massachusetts Bay

747
1800

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is difficult to decipher due to the cursive script and fading.

Handwritten text in the middle of the page, appearing to be a list or a set of notes, also written in cursive and somewhat faded.

✠
BIBLIOTĒCA
DEL REAL MONASTERIO
DE HUERTA.
Núm. 306.

ANTWERPIA,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
M DC LXXVI

PARNASSI
BICIPITIS
DE PACE
VATICINIA,

Chronographicis, Retrogradis, Acrosti-
chis, & Anagrammatis explicata.

LIBRI DVO:

Quorum Prior est de Inducijs Belgicis, Poste-
rior de rebus tempore Induciarum gestis:

AVCTORE IODOCO DE WEERDT
VRBIS ANTVERPIANÆ SYNDICO.

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
M. DC. XXVI.

†

P A R M A S S I

B O I P I S S

D E P A C E

V A S I N I A

Chano yphidic R. exornat. A. 1815

Chano yphidic R. exornat. A. 1815

D I B R I D V O

Chano yphidic R. exornat. A. 1815

Chano yphidic R. exornat. A. 1815

A V C T O R E I O D O C O D R W E R R D T

Y R I S A N T V E R M A K E - F A N I C O

A N T V E R S I A

E X O F I C I N A P A N T I N I A N A

M . D C . X X V I

SERENISSIMIS PRINCIPIBUS

A L B E R T O

E T

I S A B E L L A E

CLARÆ EVGENIÆ,

ARCHIDVCIBVS AVSTRIÆ,

DVCIBVS BVRGVNDIÆ,

BRABANTIÆ, LVTZENBVRGI,

LIMBVRGI, GELDRIÆ,

COMITIBVS FLANDRIÆ, &c.

CONCORDIÆ ET PVBLICÆ QUIETIS

RESTAVRATORIBVS

L. M. Q. DICO CONSECRO Q.

IODOCVS DE VVEERDT.

SERENISSIMI PRINCIPES,
 PANEGYRICVM HVNC PARNASSICVM
 BELGICI FOEDERIS
 ASPICITE, INSPICITE, RESPICITE.

VT ASPICIATIS, MOVEBIT TITVLI NOVITAS;
 VT INSPICIATIS, OPERIS BREVITAS;
 VT RESPICIATIS,
 ARTIFICIOSA CHRONICORVM ET ACROSTICHORVM
 IN EODEM CONCORDIÆ ARGVMENTO VARIETAS.

H Æ C,
 MAVORTIS VI REPRESSA,
 BELLONA PROFLIGATA,
 DISCORDIA AD TARTARVM REPVLSA,
 INCENDIIS BELLORVM CIVILIVM EXTINGTIS,
 INTESTINIS CERTAMINVM ODIIS SOPITIS,
 TVRBARVM CAVSSIS COMPRESSIS,
 BELGICIS PROVINCIIS TOT ANNIS DISCORDIBVS
 NVNC TRANQVILLITATI PVBLICÆQ. QUIETI
 RESTITVTIS,

ET

5
ET IN FLORENTIEM PRISTINUMQUE STATUM
POSTLIMINIO REDUCTIS,
OMNIVM EX VOTO,
VESTRO AVSPICIO, CONSILIO, AVXILIO,
FELICITER INCHOATA, DIRECTA,
ET SANCITA EST.

VERE HÆC RES NOVA,
INEXPECTATA,
BELGICÆ SALVTIFERA,
FVTVRIS SÆCVLIS ADMIRANDA,
NOVO CARMINE FVIT DECANTANDA,
AB OBLIVIONIS INIVRIA VINDICANDA,
ET ÆVITERNÆ POSTERITATI
CONSECRANDA.

ASPICITE IGITVR, INSPICITE, RESPICITE:

ET IN CLIENTELAM VESTRAM

AVCTOREM

SERENISSIMIS CELSITVDINIBVS VESTRIS

DEVOTISSIMVM

SVSCIPITE, PROTEGITE, FOVETE.

A 3 AD

AD LECTOREM

PRAEFATIO.

IN communi BELGICI
 FOEDERIS ET CON-
 CORDIÆ plausu, quem
 omnes tranquillitatis pu-
 blicæ amatores, ore, ocu-
 lis, & gestu demonstrant,
 ego quoq; erga SEREN^{MOS}
 ARCHIDVCES, OPTI-
 MOS PRINCIPES, PATRIÆ PARENTES,
 Virosque illos æterna laude dignissimos, quo-
 rum opera & studio BELGICIS PROVINCIIS,
 sublato belli metu, spes otij & CONCORDIÆ
 affulsit, animi mei affectum hoc PANEGYRI-
 CO volui declaratum. Cuius (vt tempora hæc
 sunt) futuros scio non semper æquos iudices. Hi
 namque metrum & formam versuum nouam,
 antiquis non vsitatam, sunt reprehensuri; alij
 breuitatem operis: plerique ipsum auctorem
 adunco naso suspensuri, quòd tantum laboris &
 tem-

temporis in re tam futili impenderit. Quibus respondeo, infuetum hoc metri genus, cothurnumque hunc grauiorem & exoticum, postliminio restitutam requirere CONCORDIAM: quæ vt præter omnium expectationem, diuino proculdubio fauore, BELGIS contigit; ita etiam infueto & rariori fuit versu celebranda. qui quò artificiosior, eò laudabilior est: sicut enim pictura ex arte commendatur; & musica concinnior auribusque est gratior, quando artificiosè in concordiam dissoni & discordes iunguntur toni; ita & carmen maximè laudandum, si non solùm numeris sonorum nihil contineat contortum, nihil insuaue, sed etiam apta pedum connexionem, rectaque syllabarum coniunctionem, nouoque artificio instructum, iucunda oculos & aures voluptate demulceat. Neque vniquam iure reprehendenda est artificij aut inuentionis nouitas: omnia enim metrorum genera, à diuersis inuenta, primùm noua, postea vñu recepta, & continuata fuere: sic carmen Sapphicum primùm à Sappho puella Lesbia, Asclepiadeum ab Asclepiade, Phalæcium à Phalæco primò conscriptum, deinde ab alijs fuit decantatum. Certè
post-

posteritas, quæ priscis Poëtis Augusti tempore florentibus superuixit, nouos & inusitados versibus flosculos inserere non erubuit; iudicans turpe esse trita semper & vsitata incedere semita, & tardioris ingenij non aliquando latiùs excurrere, & diuagari alio tramite ad animi oblectamentum: qui, vt corpus, non vno semper eodemque delectatur nutrimento. Ita Sidonius Apollinaris versus retrogrados siue recurrentes scripsit; quin & ipse Virgilius primo Æneidos libro in illo carmine;

Musa mihi causas memora quo numine laeso.

Acrostichicos autem versus antiquiores esse, ex eo liquet, quòd Sibyllarum vaticinia hoc metri genere conscripta fuerint, & aliquot Plautinarum Comœdiarum argumenta. Anagrammatum verò vsus non solùm artè & venustate amabilem, sed etiam antiquitate venerandum, hoc argumento declaratur, quòd verosimile sit artificium hoc ab Hebræis (quos non solùm nomina, sed ipsas etiam nominum litteras magno in pretio habuisse constat) ad Græcos dimanasse: à quibus quanto studio fuerint exulta, Lycophronis demonstrat exemplum; cuius interpres

Ifacius

Ifacius Tzetzes refert in Prologo, eum Ptolomæo Philadelpho non tam ob poësim quàm Anagrammatismos carum fuisse. Quin & ipse Eustathius Homeri Scholiastes versiculo 55. Iliad. α multa Anagrammatum adducit exempla, quæ Guilielmus Blancus Albiensis in suo de ratione Anagrammatismi libello recenset: vbi etiam Anagramma definit esse clausulam ex artificiosa litterarum alicuius nominis transpositione compositam. Artificiosam vocat, quia non solùm ingenio, sed etiam singulari arte opus est in anagrammatica nominum disquisitione. Quòd si cuiquam dubium sit (inquit Blancus) quæso admoueat manum ad opus, nisi pluteum ceciderit, vngues demorderit, caput scalpserit, nisi fortè rei difficultate per-tæsus opus abiecerit, patientissimus erit iudicandus. Et licet omnium litterarum, quæ ad nominis compositionem concurrunt, requiratur dispositio; non idcirco tamen statim vitio dabitur vnus aut alterius aliquando omis-sio, propter magis elegantem & proprium Anagrammatis sensum. Ita in illo, quod Ioannes Auratus Poëta Regius in Petrum Ronsardum

B confe-

confecerat , ex quatuor R. R. R. R. duo omit-
tuntur.

PIERRE DE RONSARD.

ROSE DE PINDARE.

Et in Anagrammate eiusdem Aurati, ad Grego-
rium XIII. Pontificem misso, tres litteræ S. V. M.
omissæ reperiuntur:

GREGORIUS DECIMVS TERTIVS.

DEI GREGIS SECVRI TVTOR.

Idem de adiectione alicuius litteræ iudicium
esto; quæ in eleganti Anagrammate toleratur, vt
in illo R. P. Francisci Bencij è Societate I E S V, de
B. I G N A T I O eiusdem Societatis fundatore, vbi
littera S repetitur:

I G N A T I V S D E L O I O L A .

O I G N I S A D E O I L L A T V S .

Sic etiam aliquando litteræ vnus in alteram
commutatio reprehensione caret. Verùm Ana-
gramma quò perfectiùs suum nomen refert, eò
pulchrius : maximè si in carmen aut hemisti-
chium desinat, aut aliquam argutam complecta-
tur sententiam, carmine illustratam : tunc enim
(ait Blancus) tamquam pretiosa gemma auro in-
signita, annuloque scitè tornato inserta, suum
osten-

ostendit nitorem, & dignum erit quod in omnium ore versetur, in quod omnes coniciant oculos, quod omnium non in aures modò, sed in intimos etiam animi sensus influat, quod offeratur Principibus, quod per ipsas Prouincias circumferatur, quod ad posteritatem transmittatur.

Hæc ex Blanco adduxi, vt Lectoris ex ijs iudicium esset de Anagrammatibus, quæ versibus elucidata in hoc opusculo comprehenduntur. quod breuius est, quia laboriosius, magnisq; viris CONCORDIÆ BELGICÆ paranympis dicatum: quorum nomina quia PACIS ET PVBL. QUIETIS omina continent, artificioso versu eoq; breuiori sunt exculta, ne prolixitas legenti pariat tædium. Quantum verò in hoc opusculo desudatum sit, sciet qui animi & ingenij vires in similem diriget conatum; neque tum fortassis eum improbabit tamquam rem futilem, vtpote quam argumenti suauitas, inueniendi difficultas, transponendi venustas & nouitas amabilem reddunt & iucundam. Hæc de metri forma & genere.

Argumentum autem operis, etiam me tacente, se prodit: neque enim quisquam est in toto

terrarum orbe ita inſcius, aut rerum inexpertus, cui non innotuerit deplorandus BELGICARVM Prouinciarum ſtatus; quantifque bellorum tempeſtatibus, diſſenſionumque motibus, pluſquam per octo annorum Olympiades, concuſſæ fuerint: ita vt non à ſoli cælique amœnitate, ſed ab aſſiduis bellis, nominis ſui etymon ſortitum fuiſſe olim BELGIVM noſtrum cuiſciam videri poſſit. Vtpote in quo ciuiles tot annorum motus, inſtina odia ſeditionis facibus incenſa, diſſidentiaæ flabello fota, temporis diuturnitate corroborata, in tantum exarſerant; vt nulla deſideratæ CONCORDIÆ inſpirata toties aura, ignis diſcordiaæ extingui potuerit, quin potiùs vt ab inſuſo oleo vires aſſumens latiùs fuerit diuagatus; omniſque labor irritus qui ad ſopiendum fuit adductus. Non enim communis PATRIÆ vaſtitas, vxorum filiorumque calamitas, nec vicinarum regionum Principumque participata infelicitas, eorumque iterata interceſſio & auctoritas, ad CONCORDIAM belli incendio extincto ineundam, aut ad eam tractandam, obduratos & velut mutuo ſe cruore oblectantes animos adducere potuerunt. Cuius rei tandem ſera, ſed
certa

certa spes affulfit, quando instinctu Omnipotentis DEI, qui vt omnium rerum ita & bellorum fines terminosque posuit, R. P. IOANNES NEI Religiosorum Ordinis Seraphici in BELGIO Commissarius Generalis, suo præter omnem expectationem studio conatuque id effecit, vt hostilitatis armorumque metu cessante, de PACE vtrimque agi & actitari coeptum sit. Quo fine, anno proximè elapso ad Prouincias Confœderatas à SEREN^{MIS} ARCHIDVCIBVS BELGICÆ PRINCIPIBVS Caduceatores missi ILLVST^{MVS} & EXCELL^{MVS} AMBROSIVS SPINOLA, aurei Velleris Eques, Marchio Venafrius, Dux Sanseuerinus, supremus militiæ Imperator, de cuius laudibus laurisque nulla ætas conticescet, & Nobilissimus Clarissimusque IOANNES RICHARDOTIVS Eques, D. de Barly, SEREN^{MIS} ARCHIDVCIBVS à Confilijs Status, & Secretioris Confilij PRÆSES, ingenij dexteritate, rerum vsu & prudentia consummatissimus, necnon Clarissimus Vir IOANNES MANCICIDOR, ARCHIDVCIBVS à Secretis, dictus R. P. IOANNES NEI, vnà cum Ampliss^{mo} D. LVDOVICO VEREICEN Equi-

te, eorundem ARCHIDUCVM Audientiario, omni elogio laudeque dignissimi. Quorum auspiciis res incepta, sed ad optatum PACIS finem perducta non fuit, licet strenuam eodem in negotio & efficacem nauarint operam Nobiliss. Clariss. & Ampliss. Viri, PETRVS IEANNIN Eques, D. de Chagny & Montieu, CHRISTIAN^{MI} REGIS Status in FRANCIA Consiliarius, & Legatus extraordinarius apud ORDINES CONFOEDERATOS, HELIAS DE LA PLACE Eques, D. de Ruffy, Vicecomes de Machault, Balius & Capitaneus de Vitry François, item CHRISTIAN^{MO} Regi à Consilijs Status, & Nobilis domesticus, eiusque Legatus ordinarius apud prædictos Ordines; RICHARDVS SPENCER Eques, REGIS MAGNÆ BRITANNIÆ Nobilis domesticus, & eiusdem Légatus extraordinarius, & RODOLPHVS VVINWOOD Eques, dicti REGIS Legatus ordinarius, & Status apud prædictos Ordines Consiliarius; aliorumque Principum Legati. Quorum omnium interuentu, cum firmæ PACIS serenitas, expulsa bellorum tempestate, oboriri non posset, de inducijs plurium annorum (quibus vtrimque
respi-

respirent hostiles animi) tractari cœptum; vt per
 has, velut præludia & sponsalia, tandem in BEL-
 GII thalamum solida PAX traduceretur. Nec
 frustra: nam prima induciarum fundamenta au-
 spicatò iacta fuere; deinde felicem sortitæ pro-
 gressum, post paucorum mensium interualla,
 ANTVERPIÆ pro annis duodecim transactæ
 sunt: præsidio, fauore, & consilio prædictorum
 REGVM FRANCIÆ & MAGNÆ BRITAN-
 NIÆ Legatorum: idque inter dictos SEREN^{RVM}
 ARCHIDVCVM, & CONFOEDERATORVM
 ORDINVM deputatos; vtpote qui ad hanc rem
 delegerant ILLVST^{MVM} & EXCELL^{MVM} PRIN-
 CIPEM GVILIELMVM LVDOVICVM Co-
 mitem de Nassau, Catzenelleboge, Viande,
 Dietz, D. de Bilsteyn, Gubernatorem & Capita-
 neum Generalem Frisiæ, ciuitatis Groeningæ,
 Ommelandæ, Drentæ, &c. item Ampliss. Clarif-
 simosque Viros, VVALRAVVM DE BREDE-
 RODE, D. Vianæ, Vicecomitem Vltraiectinum,
 D. de Ameyden, Cloetinge, &c. CORNELIVM
 DE GENDT, D. de Loenen, Meynerfvijcke,
 Vicecomitem & Iudicem Imperialē & ciuitatis
 Neomagi, IOANNEM DE OLDENBARNE-
 VELDT

VELDT Equitem, D. de Tempel, Rodenrijs, &c. Chartophylacem, siue sigilli & sanctorum scriniorum Hollandiæ & Frisiæ Occidentalis præfectum, IACOBVM DE MALDERE Equitem, D. de Heyes, primum nobilium in Ordinum & Consilij Status COMITATVS ZELANDIÆ confessu, GERARDVM DE RENESSE D. van der Aa, de Streefkercke, Nieuwvleckerlandt, &c. GELLIVM HILLAMA, Iuris Doctorem, FRISIÆ Consiliarium, IOANNEM SLOETH D. de Salick, Satrapam territorij de Vollenhoo, & Præfectum ditionis de Cunder, ABELEM COENDERS de Helpen, D. in Faen & Cantes.

Quæ transactio decimo octavo Kalend. Maij, præsentè anno, magno cum omnium applausu, & quo ab hominum memoria non fuit maior, publicata fuit & diuulgata. In huius ergo rei gratiam memoriam Panegyricum hunc conscripsi: cui (si placet) Lector faue; & vt CONCORDIAM hanc secundet & perennet PACIS auctor DEVS, mecum precare.

PARNASSI
 BICIPITIS
 DE PACE
 VATICINIA.

LIBER PRIMVS,
 SIVE
 CONCORDIÆ BELGICÆ
 PANEGYRICVS PARNASSICVS.

*NON audita cano currentis temporis
 acta,*

*Et qua post bis sex orbis mirabitur an-
 nos,*

*Diuersis conscripta modis, metriq³ fi-
 guris.*

*PHOEBE, tuis hac auspiciis, ac ordine, cuncta
 Sunt vulganda, tuo vati concede liquorem
 Fontis Acidali, per metra ignota vaganti,
 Et facilem ingenij praeses tu dirige venam.*

C

Hac

*Hac tua, non mea sunt; tua, te dictante, corona
Et tota AONIDVM: mea sunt impressa, tuôq;
Publica mandato, graciliq; in scripta papyro.*

Chrono-
graphicū
de indu-
cijs pro-
mulgatis
xiv. A-
prilis M.
dc. ix.

BIS SEPTENA DIES APRILI MENSE
REFVLGET,

*Et sancita fuit CONCORDIA fœderis, inter
BELGARVM Proceres, crudelia mente furenti
Bella quater denis antehac qui gnauiter annis
Gesserunt, propriis lacerantes viscera dextris.
Gaudia cunctorum compleverunt pectora, quisque
Latitia noua signa noua, pice, & voce, choreis
Monstrauit, gestu, atque oculis: hinc plurima passim
Tota urbe accensis piceis funalia flammis
Vicerunt noctem, celsis in turribus urbis
Aemula luxerunt splendoris lumina Luna.
Visa fuit nox illa dies, sic hora quietis
Tardior, aurore fuit & rutilantis ad ortum.
Tunc quoque decubui stratis, per membra soporem
Expectans placidum: subito nutantia soluit
In somnum MORPHEVS mea lumina; sed mihi
mira
Obtulit in somno phantasmata: namque & videbar
Surgere de strato, sistiq; in culmine montis
Ad fontis salientis aquas, quas ungula traxit*

Belle-

*Bellerophontis equi, viridantis gramine prati
Inter odoratas laurus, & amœna vireta.*

*Ad qua MNEMOSYNE, concluso codice longam
FATORVM portans seriem, qua carmine quondam
PIMPLIADES & fatidica cecinere SIBYLLÆ,
Venit, & ipse pater MVSARVM PHOEBVS, &
omnis*

*PIERIDVM chorus, & sua quæq; sedilia sumit.
Me locat in medio MORPHEVS: mihi terga vo-
lenti*

*Vertere, PHOEBVS ait: Siste hîc, arcana futuri
Currentisq; aui prænuntia discito fata.*

*Raras ARCHIDVCVM laudes ALBERTI,
ISABELLÆ,*

*Et Procerum, quorum hæc studio CONCORDIA
BELGIS,*

*Atque tuum decus Excellens DVX SPINOLA,
quæq;*

*Nunc fas est audire loqui que, hæc cuncta papyro
Mandabis; cernent seri tua scripta nepotes.*

*Primò MNEMOSYNE exorsa est, PHOEBO QVE
locuta.*

M N E M O S Y N E S

P R O L O G V S

ex duplici Acrostichide

SERENISS. ARCHIDVCVM
ALBERTI ET ISABELLÆ
AD PHOEBVM.

A rte noua & plectro nūc PHOEBE in vertice PindI
L ude nouo, raris profer noua carmina metri S:
B ELGICA semianimis per tot ciuilia bell A
E t suppressa malis, magis agra & saucia quàm IoB,
R espirat lata, atque graui relenata dolor E.
T ristitia solamen adest; PAX aduolat exu L,
V itam instaurabit, mala pellet, flammeus ut so L
S qualentes abigit nubes, radio & fouet aru A.

POTENTISSIMIS
 PRINCIPIBVS
 PATRIÆ PATRIBVS
 PVBLICÆ PACIS PROCVRATORIBVS
 PINDI PIERIDVMQ. PATRONIS
 POETARVM PROTECTORIBVS
 PACIS PRÆCONIVM
 PARNASSICVMQ. PANEGYRICVM
 PSALLIT PHOEBVS.

Laudite præpositi proceres, patresq; po- Plausus
publicus.
tentes:

Plaudite primates populi, plebisq; pa-
troni:

Plaudite patricij, pueri paruaq; puella:

Pellantur planctus pertristes, profugiantque

Ploratus, placidi pertentent pectora plausus.

Ponite pyramides, pulcerrima pegmata, pannos

Pendite purpureos, peristromata pendula, passim

Porticibus, portis, proscenia publica picta

Ponite: praegrandes pini, palma, platanique

Pondere priuentur: ponantur pérque plateas

Proceri picei postes, prunaq; pyrarum.

Pacis ad-
uentus.

Post prædas, patria pugnæ, post prælia plura

PANDOCRATOR **P**RINCEPS, proles præclara

PHILIPPI,

Propugnans Patriam præstans pugnâxque **P**HY-

LARCHVS,

Promeritus **P**RÆSES prima præconia palma,

Præcipuèque pater plenus pietatèque **P**RÆSVL,

Patrum præpositus perrarus Parthenicorum,

Purpureo panno per dignus pileolòque

Pontificisq; pedo, percellens præpete phama;

Prudentesq; PATRES, PATRIÆ per prouida pacta

Perficiunt **P**ACEM: profert *Parnaßide palma*

Pulcra pedem pia **P**AX, **P**HILADELPHIA, prouida:

primùm

PAX pellit picea portenta proterua paludis.

Belli fuga & comitum.

PERSEPHONE properat properatò, pallida pergit

Paupertas, pestis probrosa, perhorrida prorsus

Proditio, pauitans ploratio, passio, planctus,

Perditio petulans, pador, pallòrque, pudòrque:

Plurima prætereà Phlegethontica phasmata pergūt,

Plorantes pariter pirata, prædonèsque,

Procurrunt plures Polyphemi, Porphyriones,

Præ-

*Præproperè patriámque petunt, propriósque penates,
Pertasi PACEM, pertristes, perturbati:*

*Præcipitántque pedes pugnatores peregrini,
Partiti peras, pradáque potente potiti,
Parmas portantes pergrandes, plumbea pila,
Pyrobolos, petasos perferratos, pharetrásque.*

Prisca polo PROBITAS, PIETASQUE proba- Religio-
nis effe-
ctus.
ta parentum

*Procedens, plebem periuram, perniciosam
Profligat, PAPHIÆ peruerso pocula philtro
Plena propinantem; perhonestum pérque pudicum
Perviciet populum; passim prostrata parabit
Phana PANOMPHÆI pelagique polique potentis,
Propositóque pio, patrum proavúmque penates
Prudenter positos pralatis presbyterísque,
Plura procestria PETRI, pulvinaria PAVLI,
Percelsiq; polis præfectorum PARADISI,
PANCRATII, PROCLI, POLYCARPI, PAN-
TALEONIS,*

PATRICH, PRISCI, PRAXEDIS, PASCHASIIQUE.

Publica PROSPERITAS procedit palliolata, Felicitas
publica.
*Pauperiem pellens, pedetentim, prospere
Pyxide PANDORÆ profundit plurima PLVTI
Præmia; per procerum priuatorúmque penates,*

Per

*Per penetralia, p̄erque palatia prapositorum
 Primatum, passim plenissima prandia prabet,
 Pocula proponit phialis pradulcia: puris
 Porphyrius pateris pergrata phalerna propinat;
 Potatur PACIS pro prosperitate perenni,
 PONTIFICIS, PATRIS PATRIÆ, PROLISQ. PHILIPPI.*

Nauiga-
tio.

*PORTVNVS purgat portus, pontésq. PALÆMON
 Pro provis pandens peregrinis, ponticolaq.
 PHOCÆ, pergrandes PISTRICES, PELAMIDESq.,
 POLINOË, PERIBOEA proterua, PERVSA, PIONE,
 PROTOMEDVSA, procax PROTO, PANO-
 PEAQ. PRYNO,
 PHYSETER, PROTEVS, PHORCVS, PHOR-
 CIQ. phalanges*

Merca-
tura.

*Proflinunt ponto, plaudentes prospiciuntque
 Pacatum pelagum, piratis purgatúmque.
 Percurrunt pontum puppes, piceique phaseli,
 Plurima portantes pretiosi pondera PLVTI,
 Persica poma, piper, perrari pondera plura
 Pigmenti, plumas Peruianas, plumbea pila,
 Perdices, porcos, pullos, picas Peguacas,
 Pauones pictos, pyra, Pontica pruna, pyropos,
 Purpureos pannos, Phrygio peristromata picta
 Pollice, Paoniam panaceam, pardaliúmque.*

Pri-

Primus pastorum PAN per pecuaria profert

Agricultura.

Pastorale pedum: palas, pingues paleasque

Pulcra PALES profert; priscoque PALILIA passu

PYRRHICHA per palearia pastorumque palastras

Proponit: pariter PILVMNVS PITVMNVSq;

Plaustra paluſtria procurant; per pradia pergunt

Pastores pecudum; pecudes per pascua, prati

Pabula percipiunt: pilenta, petorita pergunt

Primatum passim, pulso per prata pauore:

Pisciculis pedicas per pontum, perque paludes,

Pertenues ponit piscator; pomiferasque

Pampineasque putat plantas platanosque putator,

Plurima POMONÆ pomaria procurando.

Pro parmis pugilum pugnatorumq; PYRACMON

Artium
mecha-
nicarum
exercitia.

Procidit palos, paganica plaustra; phalanges,

Pastomides, peltas perfringendo pharetrasque.

Pistrinum pandit pollintor, pollice panem

Pistores pinsunt, pulmentaque pinguia, pultem.

Prascia, persapiens populatrix publica PALLAS

Iustitia
politica.

PALLADIUM profert; per plebis scita popellum

Procurat, per privilegia, pactaque Patrum,

Pramia promeritis, poenasque parando proteruis:

Praefectos plebi populares, publicolasque

Praeposit, praetores per praetoria passim.

D

PIE-

Artium
liberaliū
studia.

PIERIDES PINDI placido psalteria pulsū
Percutiunt, PHOEBVS plectrum; praconia psallit
Pragmatici PACIS paranymp̄hi, praecipueque
Principibus PATRIÆ PATRIBVS paana precatur
Pindaricum, proprium, perdignum PHOCIDE,
PINDO.

Promoti pueri, philomusi, padotribaq̄,
Procopij, Procli, Ptolomai, Pausaniaq̄,
Plurima Plutarchi paradigmata, plura Platonis
Præclara Physices præcepta probata probantes
Perdiscunt, pariter Pandectas perscrutantur:
Perdiuina Prophetarum psalteria, plena
Pneumate perspiciunt PARACLETO, perpoliuntque.

Pictura.

Historia
belli præ-
teriti.

Origo
belli.

Pausiaco pulchrè pictores Protogenisque
Peniculo pingunt prima primordia pugna,
Principium planctus, pro posteritate perenni:
Præstigijs picei PLVTONIS PERSEPHONESq̄
Persuasu prauo peruersum perniciosè
PIPPINI populum, PÆMANNOS, PLEVMSIOSq̄,
PVRMERANDANI plebem PELAGI, PHRISIOSq̄;
Pseudoprophetarum placito pia phana perusta,
Pulsos pastores patria, parochosque probatos,
Presbyteros profugos præsertim PONTICOLARVM,
Pollutâsque piatrices, pallâque puellas

Par-

*Parthenica pulcras; perfecta piacula plura,
Posthabitam priscam PISTIN, primam pietatem
Prostratam penitus, phantasmata plura probata.*

*Pingunt productam PAMPLONA, PERPINIANO,
PORTHMO, PANORMO, promontorióque PELORI,
PARTHENOPE, PADVA, PARMA, PRÆNE-*

Aduetus
DVcis
AIBANI
cum mi-
lite ex-
terno.

*STEQVE, PISA,
POPVLIO, PENNA, PELLENO, PRÆCVTIOQVE,
Permagnam peltastarum peditumque phalangem
Primo percano PROCONSVLE progrediente:*

*Plurima precipiti pinguntque peracta phrenesi
Prælia: prospicitur permistus pulvere pulvis,
Pectore pectus, pes pede pressus, poplite poples.*

Bella sub
DVCE
ALBANO
gesta.

*Post pactam PACEM, perfractam postea pingunt
PHARSALICA pugnâ: post prælia pergraviora
PRINCIPE præclaro PROCONSVLE, præpete PALMA*

Pax facta
sub D. IO-
ANNE AV-
STRIACO

*Perculto PELOPONESI post prælia pugna;
Principe PARMENSI PROCONSVLE, post-
que PHYLARCHO*

Bellu re-
dintegra-
tum sub
eodem &
DVCE
PARMEN-
SI, & AR-
CHIDVCE
ERNE-
STO.

Primo PANNONIÆ, præclaro, pacificóque.

Pingunt PLVTONIS præcepto prodigiosi

Pernigro puteo PHLEGETHONTIS profilientem

PARCAM, pestifero perimentem pollice Patres

Prædictos, Patriæ patronos pervenerandos.

Illorum
mors.

ALBERTI
& ISA-
BELLÆ
ARCHI-
DVC. in-
augura-
tio & res
gestæ.

Pingunt praterèa POLLUCEM PANCRATI-
ASTEM,

AMBRO-
SIVS SPI-
NOLAMI-
litia præ-
fectus.

PORTVGALLIACVM *Proregem*, PANNONIÆQ.
Primatem, *proavis præcelsis progenitumque*,
Praclaramque pia PROLEM *probitate* PHILIPPI,
PATRONOS, *protectores*, PATRIÆQ. PARENTES,
Præsidium plebi pressa præstare, PHYLARCHO
PANARETO *pulcro* PACTOLI *pulvere plena*
Prælia procurante, *probo progressa paratu.*

Victoriæ
Marchio
nis Spi-
nolæ.

Pictus perspicitur plumatus PARTHENOPÆVS
PRINCEPS, *pugnaci* PELLÆO, PEGASEOQ.
Per similis PHOEBO *postquam* PYTHONA *peremit*,
Per similis PERSEI *pede pernici properare*,
Pellere, *pungere*, *perdere*, *perterebrare phalanges*
PONTICOLAS; *pariter panido percussa pauore*
Pectora pinguntur, *plures per præta perempti*,
Præcisi poplites, *planta*, *pugni que*, *pedes que.*
Præterèa pingunt pugnacula plurima pressa,

Ostenda.

Præcipuè PROMONTORIVM, *pugnaxq;* *per amplum*,
Plenum peltæstis PHLEGETHONTAEÆQ; *paludis*,
Pulueribus præmunitum, *poris que pyræ que*
Prostratum: *pulsos prædones*, *piratæ que*,
Postremò pingunt PACEM *per pacta peractam.*

Concor-
dia BEL-
GICA.

PHAMA *para pennas*, *propera*, *per pascua perge*

PER-

PERSICA, per PHRYGIAM, PRIAMI per Pacis
promul-
gatio.
Pergama, pérque

PANNONIOS, PONTI *populum, plebémque*

PELASGAM,

PENTAPOLIM, per PANCHÆOS, per PAM-
PINEAM^q,

Pérque PHARI portus, per pradia PENTHESILÆ,

*Pérque PALÆSTINAM, P ARIEDES, P AN-
TICAPÆVM,*

Per PHARISIS, per PERCOTES, PELOPEIA prata,

Proclama PACEM post plurima pralia pactam.

Pontifices, parochi, pralati, presbyterique,

Primates, primi plebis, puerique puella,

Pergratas proferte preces Patri Paradisi

Pronis poplitibus, pressis pugnisque precantes

Pro PATRIA, Patria Patronis, PRINCIPIBVSQVE,

Propacta PACIS progressu, prospèritate,

Perpetuò PATRIÆ perturbatrice profundo

PERSEPHONE puteo PHLEGETHONTIS precipitata,

Pressa pergrandi petra pedicâque perenni.

PHOEBVS ad MVSAS.

Pergite PIERIDES pacta praconia PACIS

Promere, PARCARVM primò POLYMNEIA profer

PACIS prasagum, perplexum pande poëma.

D 3 PAR.

Gratiarū
actio pu-
blica pro
concor-
dia.

PARCARVM VATICINIA.

Primum trium PARCARVM.

AVREA SATVRNI BELGIS CITO SECVLA LABI.

Secundum CLOTHVS.

ILLE BEAT CESTVS, RARAS CANE BELGIA LAVDES.

Tertium dicit ATROPOS.

CHRISTE CVBILE BEANS, TEDAS CVRATO IVGALES.

Quartum LACHESIS.

BELGICA VERA SALVS, CÆLI ES DIANA BRABANTI.

POLYMNEIA PARCARVM Vaticinia exponit.

*Hac noua fatidica cecinerunt carmina PARCÆ,
Cum nati ARCHIDVCES venère in luminis auras
AVSTRIACI, Princeps ALBERTVS, CLARA
ISABELLA;*

*ARCHIDVCVM sunt hac anagrammata nuntia fati,
Nuntia coniugij felicis, nuntia PACIS.*

Expositio primi Vaticinij.

ALBERTVS, ISABELLA, AVSTRIACI CONIVGES.

Anagramma.

AVREA SATVRNI BELGIS CITO SECVLA LABI.

Po-

POLYMNEIA duplici acrostichide SERENISS.

ARCHIDVCVM chronographica anni 1609. ad
primum Vaticinium PARCARVM alludit.

AVREA SATVRNI BELGIS CLITO SECVLA LAB I
 LatáqV enVnCVIdeas renoVarI In gaVdIa fLetV S
 B eLgICa; GRADIVV s properans ad barbara regn A
 E XtorrésqVe fVgIt gentes, regIonIs & ACHA B
 R VrICoLas, fVgIVnt fVrIa, fraVs, Ira, fVrórqV E.
 TVta qVles restaVrat agros, ASTRAEA trIbVna L,
 V era fIdes aras; V IrtVs redIt haCtenVs eXV L:
 S IC beat AVSTRIACVS BELGAS torVs, & noVa tadA.

MELPOMENES declaratio super

CLOTHVS Vaticinio.

ALBERTVS ET ISABELLA CLARA EGENIA DVCES.

Anagramma.

ILLE BEAT CESTVS, RARAS CANE BELGIA LAVDES.

MELPOMENE dictum Vaticinium explicat chro-
 nico anni coniugij SEREN^{RVM} ARCHIDVCVM.

heLLaI peCorIs fVgIens à VellerIs aXe,
 Ibat In EVROPAE VeCtorIs LVCIDA PHOEBVS
 SIDera, cum ARCHIDVCES raro connubia ritu
 Concelebrant, varijs ornant qua NUMINA donis.
 Misit HAMADRYADES, DRYADES, pulcrás-
 que NAPÆAS

M. D.
 XCIX.

TER-

TERRA parens, violas portantes, lilia, nardum,
 Narcissosque, crocum, redolentia balsama, floris
 Omne genus: ponto iussit NEPTUNVS in alto
 NEREIDES gemmas piscari, diues arenis
 Plus solito aurifluis tumidus TAGVS attulit aurum
 PLVTONIS donum: monitu IOVIS attulit alto
 Fatalem delapsa polo CYTHEREA nouumque
 Cestum, mirificis bis sex quinisque decorum
 Baccis, quem IGNIPOTENS venturi prascius auu
 Fecerat, & CLOTHVS prasagum insculpserat omen:
 ILLE BEAT CESTVS, RARAS CANE BELGIA LAVDES.

Felix connubium, felicia foedera quinis
 BELGARVM & bis sex populis, quos dira coëgit
 TISIPHONE proprios flammis abolere penates,
 Mutuâque insano grassari in viscera ferro.

Nunc vos alma QVIES, PAX, & CONCORDIA nutrit.
 PRINCIPIS hoc opus ALBERTI, qui sanguine cretus
 AVSTRIACO, prognatus auo, patre, CÆSARE, ducta
 Coniuge REGALI, factis & nomine CLARA,
 Bella fugat, MARTEM pellit, ciuilia tollit
 Arma, intestinos componens foedere motus.

Vivite felices tali sub Principe BELGÆ,
 Vivite concordēs; nec vos discordia frangat
 Amplius, aut cæcus qui bellum suscitatur error.

CALLIOPE declarat Vaticinium quod
prædixit ATROPOS.

ALBERTVS, ISABELA, ARCHIDV CES ET CONIVGES.

Anagramma.

CHRISTE CVBILE BEANS, TEDAS CVRATO IVGALES.

Vaticinij interpretatio, in qua frequens acro-
stichis SERENISS. PRINCIPVM
ALBERTI & ISABELLÆ.

¹ ALBERTVM	² Afficiens	³ Amor	¹ AVSTRIVM ab	¹ Aëris axe,
² Laureola	² Latum	² Lusitana,	² Lædere	² Longo
³ Belligeros	³ Bello	³ Batauos	³ Blandosque	³ Britannos,
⁴ E dere &	⁴ Eximij	⁴ Exemplum	⁴ Excubitoris	⁴ Exquestres;
⁵ Romano	⁵ Rasum	⁵ Ritu,	⁵ Rubro	⁵ Reuerendum
⁶ Tegmine,	⁶ Tedarum	⁶ Thalami	⁶ Tædere	⁶ Toriq̄ue,
⁷ Viuere	⁷ Virgineam	⁷ Vitam;	⁷ Viridantia	⁷ Vibrat
⁸ Spicula:	⁸ Suspiciens	⁸ Subitò	⁸ Sua saucia	⁸ Sensit

¹ I nterna;	¹ I nclamans,	¹ I nfans	¹ I SABELLA	¹ I uuabis,
² Si	² Suspiranti	² Sis sponso	² Sponsa.	² Statimq̄ue
³ Audiit;	³ Ardet amās,	³ ALBERTI	³ Acceptat	³ Amorem.
⁴ BELGICA	⁴ Blandiloqua	⁴ Burgū dica	⁴ Basia	⁴ Bucca
⁵ Eloquere	⁵ Exultans,	⁵ Extolle	⁵ Encomia,	⁵ Et effer.
⁶ Luciferi	⁶ Luces,	⁶ Lunarum	⁶ Lumina	⁶ Longa,
⁷ Lustraque	⁷ Longaui	⁷ Lethali	⁷ Libera	⁷ Luctu
⁸ AVSTRIACI	⁸ Afficiant:	⁸ Augustum	⁸ Ac	⁸ Archiducale

CHRISTE CVBILE BEANS, TEDAS CVRATO IVGALES.

E THA-

THALIA pandit Vaticinium LACHESIS.

ISABELLA CLARA EVGENIA DVCISSA BRABANTIÆ.

Anagramma.

BELGICA VERA SALVS, CÆLI ES DIANA BRABANTI.

THALIÆ expositio chronographica super
LACHESIS Vaticinio anni 1609.

regIs FERNANDI Consors ISABELLA Virago,
herolIna sVI saCLI deCVs eXtItIt, atqVe
HesperII tVteLa soLI, qVando hostIs abIVIt
Vrbe GRANATANA Capta: tV CLARA ISA-
BELLA,

Vt nVbes DIANA fVgans CIVILIA beLLa,
BELGICA VERA SALVS, CÆLI ES DIANA BRA-
BANTI.

CLIVS sex præfagia chronographica noui
FOEDERIS BELGICI, ad SERENIS-
SIMOS ARCHIDVCES.

I.

AVSPICIIs ALBERTE tVIs fera beLLa qVie-
scVnt,

PAX & LeX Veniant, IVstItIa, aLMa
CERES.

De-

I I.

DeCVrvVnt fVrIa CoCIItI In stagna, bIfron-
tIs

DVX IANI AVSTRACVS fanáqVe CLAVsa
tenet.

I I I.

ARCHIDVCEs beLLIqVe abIgVnt oDIIqVe
tIIrannos,

EXorIens Vt soL nVbILa LVCE fVgat.

I V.

AXIs erIt gLaDIVs, faLX CVspIs; CassIDE
aratVr:

QVæ fVIt InbeLLIs LanCea, VerrIt agros.

V.

LaVs ILLa ALBERTO, qVI beLLa & sVstVLIIt,
atqVe

DISIVnctos IVnXIIt paCe, qVIete, fIDE.

V I.

EXVLtent Isto, VIVant & prIncIpe BELGÆ,

AVspICE qVo MARTIS bVCCIna VbIqVe
sILet.

TERPSICHORES quinque Chronographica
de Inducijs, ad SER^{MOS} ARCHIDVCS.

I.

EXorItVr IANVS noVV's; Is bona gaVDIa CVn-
CtIs

NVnCIat, InDICens sãCLa qVIeta fore.

I I.

SIIDerIs aspeCtV LeVIorI, CernItVr ather
ECCereDVX; PAX est, sanCtãqVe IVstItIa.

I I I.

EXILIo appeLLata VenIt PAX, eXVLat &
MARS,

VVLCANVS faber, & beLLICA PERSE-
PHONE.

I V.

LVCiferVM seqVItVr soL, nVbes CLarIor
nër;

RIXas sIC pIa PAX, trIstIa beLLa qVIes.

V.

FaX beLLIeXtInCta est; aLtIs sVnt tVrrIbVS
Ignes,

HosfeCIt PAX, & paCIs aMICa qVIes.

THE-

THEMIDIS duo Vaticinia, haecenus occulta,
EVTERPE luce donat.

I.

— VI MAVORS NOBILIS ARMA,
PACIS HONOR FIES. —

II.

NISVS, SAMPSON, VINDEXT, ROSA VERIVS ALBA.

Eadem Vaticinia EVTERPE illustrat, & consecrat
EXCELLENTISS. PRINCIP. AMBROSIO
SPINOLÆ, aurei Velleris Equiti, Marchioni
Venafrio, Duci Sanseueriano, supremo mi-
litia Præfecto, Felici, Victori, Pacis Belgicæ
Promotori.

*Hæc præfaga tibi cecinit THEMIS, admirandum
OLIGVRVM decus, atque tui noua gloria sæcli
SPINOLA, tunc cum natus eras felicibus astris.*

Primum Vaticinium exponit.

AMBROSIOS SPINOLA MARCHIO VENAFRIVS.

Anagramma.

VI MAVORS NOBILIS ARMA, PACIS HONOR FIES.

Acrostichide ad EXCELLENTISS^{MVM} PRINC.
AMBROSIVM SPINOLAM,
idem Vaticinium declarat.

ALCIDEM fecit celebrem LEO, CERBERVS, HYDRA,
Monstrag^s quæ victor compressit vindice dextra;
Bellua Dædalij labyrinthe inclusa cavernis,
Regis ATHENARVM præclaram THESEA prolem;
Oppressum ANDROMEDÆ monstrum, secta ora
MEDVSÆ,
Sublimem pedibus, summo IOVE PERSEA natum;
Ictus Pythonis, PHOEBVM. Tu SPINOLA BELGIS
Verus es ALCIDES, THESEVS, PERSEVS,
PHOEBVS g^s.

Septenam aggrediens belli Ciuilis ERINNYN
Supprimis: exercens VI MAVORS NOBILIS ARMA,
PACISHONOR FIES. memorãs tua BELGICA facta,
Immortale tuum celebrabit carmine nomen:
Ne caries, vel tempus edax, aut longa vetustas
Omnia corrodens tua destruat acta; TROPHÆA
Laudis honora tua, & vari monumenta laboris
Attollet calo, Pario de marmore structa.

Mœnia præcipuè picta OSTENDANA videntur
Annis ic̄ta tribus, tanto defensa cruore,

Rupta,

Rupta, recepta tuo conatu; BATTAVICI^q
 Concisi ad SCHALDISripam, longo ordine ducti
 Hostes captiui: defensa ANTVERPIA, tuta
 Insuper & GANDAVA, nouo conamine ponte
 Oceanus stratus, FRISONVM bella acta per oras,
 Victa OLDENSELA, & LINGENSIA mœnia capta,
 Et WACHTENDONCÆ, GROLLÆ, CRA-
 COVICA castra,

Notâq; Rheniflua tot propugnacula BERCÆ.
 Aspicitur pictis volitans super aëra pennis
 FAMA, tubas inflans, tantarum nuntia verum:
 Ramum de PALMÆ folijs LAVRI^q uirentis
 Insignem portans VICTORIA, pandit HONORIS

Delubrum, effigies in quo tua cernitur, atque
 Victori passim tibi tradita pendula circum
 Xenia, tum rapti conciso ex hoste triumpho:

Suspensa galeæ, clypei, thoraces aheni,
 Armæque, diuersis vexilla ornata figuris,
 Nigrantis ferri glandes, tormenta, rotaq;^q,
 Tridentesq; tubæ, cana tympana, classica, sistra;
 Ex ære, ex auro, quercu, myrtôque corona,
 Virtutis, bellique tui decora alta peracti;
 Et qua composita supereminet omnia PACIS

Rara,

*R*ara, per innumeros circumdata GLORIA plausus.
*I*sta videns monumenta tui depicta laboris,
*A*tque armis acquisitas vel PACE coronas,
*N*on ingrata canet latum pæana nepotum
*V*ictorem laudans post funera serior atas,
 SPINOLA te, noménq; tuum, tua facta perennans.

EUTERPE proponit alterum Vaticinium
 THEMIDIS.

AMBROSIUS SPINOLA, DVX SANSEVERIANVS.

Anagramma.

NISVS, SAMPSON, VINDEX, ROSA VERIVS ALBA.

EUTERPE'S expositio dicti Vaticinij
 ad EXCELL^{MVM} PRINC. AMBROSIUM SPINOLAM
 DVCEM SANSEVERIANVM.

*N*ISVS & *E*VRYALVS Troiani, moribus ambo,
*A*mbo animis, atate pares, & fortibus ausis,
*M*arte pari RVTILOS oppugnauere, potiti
*V*ictores spolijs, & multa laude decori.
*O*ccubuit primò *E*VRYALVS, sed funeris ultor
*E*xtitit extemplo *N*ISVS, qui vindice ferro
*V*ltrices sumpsit de hostili sanguine pœnas.

*E*VRYALVS FREDERICVS erat, qui laudis amore

Pro

*Pro REGE atque FIDE pugnans, decessit in ipso
 VICTOR conflictu. Tu vivida MARTIS imago
 AMBROSI NISVS, fraternos protinus hostes
 VINDEX insequeris, cogis SAMPSONIS ad instar
 Non ficta trepidare fuga: VICTORIA constans,
 Et FORTVNA comes felix tua classica semper
 Et lituos sequitur: conatus fixus in omnes
 Continuus comitatur HONOS, siue Aegide tutus
 PALLADIA, aut clypeo MAVORTIS, in obuia
 curris*

*Agmina, denicens consuetos vincere; siue
 Castra locas, siue accelerans inopinâque multis
 Instruis arma locis, rarâque indagine & astu
 Mœnia multiplici cingis munita labore.*

*Magnus amor Belli tuus est; sed maior amata
 PACIS, & eximia, quam dat CONCORDIA,
 lauri:*

*Vt ROSA qua spinis pungit, delectat odore;
 Sic NISVS, SAMPSON, VINDEX, ROSA VE-
 RIVS ALBA,
 Gaudia conduplicas & bello, & PACE perenni.*

AMBROSIO SPINOLÆ,
HEROI INCLYTO
DVCI FORTISSIMO
ob expugnatam OSTENDAM
Epinicium.

DVM Marte ancipiti terrâque marique
cohortes
Austriacæ oppugnant OSTENDAM,
sanguine riuu

Vndique decurrunt, densantur funera, Iberus
Permissus moritur Gallis, Gallique Britannis,
Mattiacis Itali & Catti, Cattisque Sicambri;
Innumeros mors atra rapit, necat igne, bipenni,
Peste, undis, gladio, Autumni quot tempore primo
Siluestris frondes ventis icta exiit arbor.

Quos ut conspexit properantes portitor Orci
Cocyti ad stagna alta CHARON, precibusq; rogantes
Tendentisque manus ripæ ulterioris amore,
Accedit celeri cursu MINOA, & anhelos
Gutture conclamat: Quidnam concursus ad amnem
Insolitus sibi vult? rursumne ad PERGAMA gentes

EVROPÆ atque ASIÆ pugnant? ciuilia rursus
 Bella gerunt socer atque gener? vel forsitan extat
 Altera Cannensis clades? aut perditur omne
 Diluuium mortale genus, peste, atque veneno?
 Si non, unde hominum tantus concursus ad imas
 Has Phlegethontis aquas? iam tertius integer annus
 Voluitur, ex quo nulla mihi nostræq; carina
 Concessa est requies, nostri nec metæ laboris
 Apparet, numerus venientium crescit in horas.
 Cui MINOS: Annose CHARON, non futilis ista
 Quæstio: nos omnes eadem miratio cepit
 Quos penes arbitrium est EREBI, cum vidimus istud
 Innumeris plenum varia de gente tribunal
 Spiritibus, certum excidium finemque putantes
 Humani generis; donec CATTRICIVS heros,
 Vir magnus bello, vir fortis, miles & acris,
 Hæctoris effigies verissima, imago GRADIVI,
 Venit ad has oras, qui dixit bella cruenta
 FLANDRIACIS peragi campis, sub mœnibus altis
 OSTENDÆ: quæ cincta mari, defensa feroci
 Milite, & aggeribus, bello insuperabilis arx est.
 Illi fors urnæ tribuit loca amœna, vireta
 Fortunatorum procerum, qui fortibus ausis
 Pro PATRIÆ vallum sese fecere salute.

Nos Verò ardentes finem certaminis huius
 Scire, & an humana foret expugnabilis arte
 OSTENDA, atque cui decus illud fata reseruent,
 Misimus Elysios ad campos MORPHEA, Vatis
 TIRESIÆ ut referat responsa arcana, futuri
 Euentus belli. Ille celer mandata facessens,
 TIRESIAM inuenit viridanti in valle sedentem
 Cum MVSÆO, ATLANTE, ORPHEO, THA-
 LETE, LINOꝝ
 Atque Syracosio sene, PYTHAGORA, PHERECYDE:
 In medio VRANIE referebat temporis acta
 Prateriti, imprimis MVSÆI carmina, quondam
 In mortem cantata tuam, Rex magne PHILIPPE,
 Aduentum ARCHIDVCISꝝ ALBERTI ad
 Belgica sceptrā.

MVSÆI Chronographica in obitum PHILIPPI II.
 Regis Catholici, qui vita functus anno 1598.

Primum ad Symbolum eius alludit,

NEC SPE NEC METV.

I.

Constans Vita fVIt, Constans Mors, gLorIæ
 Constans;
 Vt sVpero Constans tV bonVs aXe CVbas.

Vt

I I.

Vt CLarIs soCIanDVs aVIs reX astra PHI-
LIPPVS

ConspICIt, ERIGONE soL tVVs hospes aDest.

I I I.

PHOEBVS CaLICOLa perLVstrans VIrGInIs
IgNeM,

ConspEXIt LVgens bVsta PHILIPPE tua.

I V.

spIrItVs aLta petIt, sVnt CorporIs eXta sepVL-
Cro

CLaVsa, tVIs sCeptrIs terMINVs orbIs erat.

V.

ortVs & oCCAIVs, Boreas & CarVLVs
AVster

pLanXerVnt CIneres Magne PHILIPPE
tVos.

V I.

ItaLVs, & sICVLVs, LVsItanVs, BeLgICa,
IberI

MaVsoLea parant bVsta, preCésqVe tIbI.

V I I.

Vrna tegIt CIneres, CaLIconVeXa tVetVr

spIrItVs, hIc sCeptrI fãMa sVperstes erIt.

F 3 CVn-

V I I I.

CVncta PHILIPPE tIbI CessIt reX regna

PHILIPPVS

MortVVs, Vt sVperIs regna parata CoLat.

Eiusdem MVSÆI alia duo chronographica. Prius continet annum 1598. quo BELGICÆ provinciae Sereniss. ARCHIDVCI ALBERTO commissæ.

DVX ALBERTE tIbI InferIor bona BELGICA

CeDet,

VXorIs CLara DôsqVe erIt ILLa tVa.

Posteriorius annum 1596. designat, quo CALETVM, ARDEA, & HVLSTVM, ALBERTO duce expugnata.

ICCIa seD prIVs arX, ICta & sVperata CA-
LETI,

ARDEA QVE, Vrbs HVLSTI, LaVrea ferta
ferent.

Vates TIRESIAS venientem vt MORPHEA
vidit,

Agnoûtque via causas, arcana figuris

Conscripsit responsa nonis, hacq₃ edidit arte.

PANEGYRICVS PARNASSICVS. 47

SPINAS.

SPINAS.

ALONIPSSASOMILS LIMOSASSPINOLA
 LONIPSSASOMILS ISLIMOSASSPINOL
 ONIPSSASOMILSIGISLIMOSASSPINO
 NIPSSASOMILSIGNGISLIMOSASSPIN
 IPSSASOMILSIGNANGISLIMOSASSPI
 PSSASOMILSIGNARANGISLIMOSASSP
 SSASOMILSIGNARFRANGISLIMOSASS
 SASOMILSIGNARFÆFRANGISLIMOSAS
 ASOMILSIGNARFÆDÆFRANGISLIMOSA
 SOMILSIGNARFÆDN DÆFRANGISLIMOS
 OMILSIGNARFÆDNE NDÆFRANGISLIMO
 MILSIGNARFÆDNET EN DÆFRANGISLIM
 ILSIGNARFÆDNETS TENDÆFRANGISLI
 LSIGNARFÆDNETS OSTENDÆFRANGISL
 ILSIGNARFÆDNETS TENDÆFRANGISLI
 MILSIGNARFÆDNET EN DÆFRANGISLIM
 OMILSIGNARFÆDNE NDÆFRANGISLIMO
 SOMILSIGNARFÆDN DÆFRANGISLIMOS
 ASOMILSIGNARFÆDÆFRANGISLIMOSA
 SASOMILSIGNARFÆFRANGISLIMOSAS
 SSASOMILSIGNARFRANGISLIMOSASS
 PSSASOMILSIGNARANGISLIMOSASSP
 IPSASOMILSIGNANGISLIMOSASSPI
 NIPSSASOMILSIGNGISLIMOSASSPIN
 ONIPSSASOMILSIGISLIMOSASSPINO
 LONIPSSASOMILS ISLIMOSASSPINOL
 ALONIPSSASOMILS LIMOSASSPINOLA

SPINAS.

SPINAS.

Vidit & obstupuit MORPHEVS, nec schematis huius
Perplexum cepit sensum; cui protinus insit

VRANIE: OSTENDÆ victorem monstrat &
annuum

Schema, sub implicito & vario per carmina
tractu:

Sed veluti haud facili sunt inuenienda labore,
Sic magno veniet sudore hac parta corona.

Pugna recrudescet prius, & pugnabitur intra
Atque extra terram; fiet specus atque cauerna

Vrbs, saxis validaque ruent testudine muri

Confracti, aggeribus iungentur valla, trabesque

Ferratis trabibus nectentur, vinctibus atque

Cratibus opponent crates, pluteos pluteisque;

Vinea sambucis obstabit, tela sagittis,

Ballista funda iaculis, umbonibus umbo.

Tandem post varios indefessosque labores

Chronographicum OSTENDÆ expugnatae.

An. M.
D.C. IV.

ostenDa frangIs LIMosas spInoLa spInas.

Sed non meta tua virtutis & extat honoris

Terminus hic; maiora tibi felicia spondent

Astra, reseruarunt alias tibi FATA coronas,

Et varias belli Laurus, & PACIS oliuas:

Quas

*Quas chorus Aonidum versu prædixit, & ipsa
Mater MNEMOSYNE tabulis inscripsit ahenis.*

NOUEM MVSARVM chronographica de victo-
rijs excellentiss. Marchionis SPINOLÆ
post deuictam OSTENDAM.

Prima VRANIE irritum hostium conatum
in ANTVERPIAM decantat.

LXX hæc qVæ BATAVAS VIDet aDVentare 1605.

Carinas,

ANTVERPÆ oCCIIs hæc oVat & BATAVIS.

MELPOMENEVENIENTI ANTVERPIAM MAR-
CHIONI gratulatur, & SCHALDIM tabulis
ab eodem sternendum præfagit.

FLanDrICVs ALCIDES ANTVERPÆ SPI- 1605.

NO LA portVs

Vt serVet, fLVVIVs ponte reCLVSVs erIt.

THALIA LINGENSIS castri expeditionem
posteritati consecrat.

teVICtrIX Hispana phaLanX DVCE VaDIIt 1605.

In Vrbes

et popVLos FRISIAE, LINGICA septa CapIt.

G CLEIO

CLEIO OLDENSELAM occupatam extollit.

1605. OLDENSELA DatVr, CervICES fascIBVs
VLtrò
sVbIICIt, & Voto seqVe sVósqVe tVo.

VVACHTENTONCVM opidum & CRA-
COVIÆ castrum eodem duce expu-
gnata profert ERATO.

1605. VVACHTENTONCA rVIs, fortIsqVe CRA-
COVIA: s̄pInIs
InVIA Magne tVIs SPINOLA nVLLa VIA est.

Ob GROLLAM receptam & obsidione li-
beratam adplaudit TERPSICHORE.

1606. GROLLA reCepta fVIt, rVrsVs VeXata; seD
hostIs
perCVLsVs CeCIDIt, te Veniente fVgIt.

EYTERPE BERCAM opidum arte & natura mu-
nitum DVCI SPINOLÆ cedit.

1606. BERCA, seCVnDa OSTENDA LICet foret,
eXtItIt à te
EXpVgnata, nVsIs VICta sVbaCta tVIs.

POLYMNEIA benè ominatur de DVCIS SPINOLÆ ad Ordines HOLLANDICOS, publicæ tranquillitatis caussa, discessu : idque duobus chronographicis. Priore annum complectitur:

SPINOLA *pa*Cator BATAVAS *VbI* *pergIt* In 1608.
Vrbes,

OMIne *ter faVsto nIX fVgIt atqVe geLV:*
 SIC GRADIVE *feroX, téqVe ô* BELLONA
fVgabIt
FædVs, & eX Ipsa PACE *reVIsa qVies.*

Altero mensem insuper & diem
 quo profectus est.

ortV *septeno* PHOEBO *apparente sVb* Vrna,
FrIgora deCedVnt, soLVItVr aCre geLV:

27. Ian.
 1608.

ortV *septeno* PHOEBO *apparente sVb* Vrna,
LegatVs PACIS SPINOLA *VadIt oVans.*
FeLIX aVgVrIo, VentVra praSCIA sortIs,
ILLa dIes aLbo dIgna CoLore fVIt.
Vt frIgVs, nIX aLba, geLV se separat aStV;
Fædere SIC *aCto, BELLICVs* horror *abIt.*

CALLIOPE prælagium in aduentum MARCHIONIS ANTVERPIAM, caussa subsecuti fœderis, duplici chronographico.

I.

1609. CLARA DeCorato LVX peLLIt ab aere nVbes,
ANTVERPAE Vt portVs DVX SPINOLA
paCIfer Intrat.

I I.

AVgVrIo ADVATICAE eX VotIs, sIC beLLa
fVgata
BELGICA; rara qVies eX Ista paCe reDIBIt.

Eadem CALLIOPE fœdus BELGICVM auspicio & præsidio MARCHIONIS SPINOLAE sancitum canit.

I.

1609. SPINOLA te foLIIs CIngIt VICToria LavrI;
paX qVoqVe: Ita DVpLeX Lata Corona
DatVr.

I I.

FeLIX MARS erat, & feLIX VICToria; fe-
LIX
paX patroCIInIIs Cæpta, peraCta tVIs.

Vt

I I I.

*Vt Caret InterItV VIVaX tVa gLorIa BeLLI,
sIC eXpers CasVs noMIne PACIs erIs.*

HÆC resþonsa tulit MORPHEVS, hæc omnia
PARCÆ

Confirmant: fiet successu temporis horum

Cognita fatorum series, fortuna latentem

*Nunc tegit euentum. Quæ dum consultæ CHA-
RONTI*

*Enarrat MINOS, Dux SPINOLA nobilis instat
Fortiter OSTENDÆ, murósque inuadit, & hostes
Pellit ab aggeribus, vallóque includit, & arctat.*

*Non illum incepto deturbant saxa, nec ignes
Pulvere sulphureo iaculati mœnibus, aut vis
Ventorum, aut imbres, crebræ pelagique procellæ;*

Non frigus, non acce gelu, non Sierius æstu,

Vel solis radij, vel nox somnúsque negatus

Et requies membris: sed mens infracta labore,

Cura vigil, virtus HEROICA nescia flecti

Perstat, & obdurat, donec cervice reflexa

Hostis ad obsequium venit victoris, & urbem

Tradidit OSTENDÆ quam non vis Martia ternis

Expugnare unnis potuit, tua SPINOLA certis

54   CONCORDIÆ BELGICÆ
*Mensibus expugnat manus. O victoria felix,
Mœonijs celebranda metris grandique cothurno!
Suspicit hanc præsens atas, mirabitur ævum
Posterius, noménque tuum venientia sæcla.*

SIBYLLÆ EUROPÆÆ de BELGICA quin-
que Vaticinia hæctenus incognita.

I.

HEROS PARNASI, NOSTRI DECUS AEVI.

II.

I, MARS, SENESCIS, VENIAT CONCORDIA.

III.

INSINVANS SERE RELIGIONIS, PACIS AMOREM.

IV.

O VIR VIVE DIV, TER CLAUDENS OSTIA IANI.

V.

RARVS DONO, ABIGENS ASSERTOR BELLA QUIETE.

VRANIA declarat primum SIBYLLÆ
EUROPAEÆ Vaticinium.

V. IOANNES RICHARDOTIVS PRAESES.

Anagramma.

HEROS PARNASI, NOSTRI DECUS AEVI.

Eius

Eius expositionem acrostichicam dicat Amplissimo Viro D. IOANNI RICHARDOTIO Equiti, D. de BARLY, sanctioris Consilij PRAESIDI, PACIS LEGATO.

I ntendunt dum vela Noti, frangitque rudentes
 O buersasque mari provas demissus ab antro
 A fricus ÆOLIO, fluctusq; ad sidera voluit
 NEPTVNO turbante salum; tunc emicat ille
 N auclerus, laceram qui ducit ab aquore puppim,
 E t tuta statione locat. sic BELGICA dudum
 S anguineo triplici BELLONAE pulsa flagello,
 R upta velut navis, ventis ac fluctibus acta,
 I n tuto PACIS portu pacata quiescit
 C onsilio factoque tuo, CLARISSIME PRAESES,
 H EROS PARNASI, praestans NOSTRI DECUS AEVI.
 A nguicomae triplex FVRIAE exitiale flagellum
 R upisti triplici nunc PACIS foedere: terna
 D ant CHARITES triplices Lauri de fronde coronas,
 O rnamenta tua virtutis rara decora.
 T otus honore tuo resonat PARNASVS, & omni
 I ngenio, ore, metro, cithara te MVSA celebrat.
 V ine diu felix, ut BELGICA PRAESIDE tali
 S it felix, securamali, securam quietis.

CHARITVM præfagia chronographica ad
Ampliff. PRAESIDEM IOANNEM
RICHARDOTIVM.

Primum THALIAE de PACE GALLICA.

*pLaVSVS VbiqVe fVIt BELGIS, tIbI LaVS, VbI
PACEM
sIgnarVnt reges, FRANcICVS, HESPERICVS.*

Alterum AGLAIAE de PACE ANGLICA.

*ConDVpLICant pLaVSVS, qVa tota BRITAN-
NIA sanXIIt
fœDera, & eX ILLIs LaVS tIbI Cara VenIt.*

Tertium EUPHROSYNES de PACE BELGICA.

*EXpeCtata IgItVr VenIet PAX tertIa, & ILLa
LaVDésqVe, & CVnctIs gaVDIa perfIcIet.*

VRANIA profert SIBYLLAE EVROPAEAE
secundum Vaticinium.

IOANNES MANCICIDORVS, A SECRETIS.
Anagramma.

I, MARS, SENESCIS, VENIAT CONCORDIA.

Idipsum acrostichide explicatū defert Ampliff.
 Viro IOANNI MANCICIDORO SERENISS. AR-
 CHIDVCIBVS à Secretis, PACIS caduceatori.

In mundo constans nihil est: RHAMNVSIA vultu
Orbe inconstanti versans, variatque tenorem
Alternatque vices; nunc dulcia gaudia prabet,
Nunc quoque tristitiam. PHOEBVS post nubila noctis
Nigra redit: Bruma succedunt tempora Veris;
Excipit hæc Aestas, illamque Autumnus: in orbem
Sic solet aternus rerum conuertier ordo.

MARS quoque qui stygio quondam demissus ab antro
Arces BELGARVM populatus & arua fuisti,
Nunc tandem annorum post octo lustra SENESCIS,
Cum Furijs fugiēs. Igitur CONCORDIA Laurum
In signem portans VENIAT, securæ pericli,
Stranit iter tutum nunc MANCICIDOR Iberus,
Consilio prudens, facundus, & ore disertus,
Ingenioque valens: aduentum expectat, & optat
DVX ALBERTVS amans PACEM, MAVORTIS &
Optatos igitur mostret CONCORDIA vultus. (osor;
Relligio comitetur eam, PIETAS ḡ, FIDES ḡ,
VBERTAS, secunda CERES, POMONA, PALES ḡ,
SILVANVS, FAVNVS, PAN, pleno COPIA cornu.

H Eiuf-

Eiusdem VRANIÆ chronicus applausus PA-
CIS, isq̄ue triplex, Ampliss. SERENISS.
ARCHIDVCVM Secretario exhibitus.

I.

ACCiPe pLerios fLores à PACIS honore,
ManCICItor honos nobILLIs HESPERIAE.

II.

CIVICa PAX eXornat LaVro, aVróqVe PHI-
LIPPVS,
VI tenet HESPERICI MartIa sCeptra
soLI.

III.

ELigIt ALBERTVS prInCeps te, BELGICA
honore
pLaCata attoLLet, noMen ad astra feret.

VRANIA explicat tertium Vaticinium
SIBYLLÆ EVROPAEAE.

R. P. IOANNES NEI, COMMISSARIVS GENERALIS.
Anagramma.

INSINVANS SERE RELIGIONIS, PACIS AMOREM.

Ter-

Tertium SIBYLLÆ EVROPÆÆ Vaticinium R^{do}
 P^{ri} IOANNI NEI Commissario Seraphici Ordinis,
 PACIS paronympho, VRANIÆ fauore ad-
 scribitur. In cuius explicatione in lucem pro-
 fert acrostichidem prognosticam ipsius SI-
 BYLLÆ de statu BELGICÆ florentis, lapsæ,
 & tandem restitutæ studio & industria præfa-
 ti R. P. NEI.

BELGICA flos mundi, dexter florentis ocelle
 EVROPÆE, cumulata bonis, prædiues honorum
 Laude, DEI cultrix FIDEI^q, in PACE quiescit
 Gaudes: sed postquam te pravi credulus error,
 Impietasque trahet recto de tramite, cæca
 Ambitio, luxus, VENERIS^q insana libido

Polluet; infelix omni spoliata decore,
 Atque malis afflictæ ruës: te sana flagello
 Concutiet BELLONA, ferus tibi vulnere ferro
 Ac gladio infliget MAVORS; te MVLCTIBER igne,
 Te perdet NEPTVNVS aquis; te fulmine tanget
 ALTITONANS, arcèsque tuas, & tecta domorum

Oppidâque euertet quàm plurima turbine venti
 Princeps nimborum REX ÆOLVS; insuper ORCO

Emissa & male suada fames, & turpis egestas
 Rodet opes, pestisque tuas inuisa medullas.
 At ne cede malis, constans persiste, videbis
 Rerum mutatas species; solamina luctus
 PAX dabit, & solitū CONCORDIA pacta decorem.
 Illius paranympus eris, promotor, & auctor,
 O Vir SERAPHICI decus Ordinis immortale!
 Arte reconcilians odia intestina, tot annis
 Nota, modis toties varijs renouata, supremi
 Numinis auxilio BELGAS pacabis: iisdem
 INSINVANS prudens SERE verum RELIGIONIS
 Sincerūque diu expectata PACIS AMOREM.
 Non dubita, sic FAT Aferent, tu BELGICA supplex
 Exora, ut tristes currant velociter anni,
 Incipiāntque bona felicia tempora PACIS.

VRANIÆ tria prælagia chronographica
 CONCORDIÆ BELGICÆ
 ad eundem R. P. IOANNEM NEI.

I.

TE CeLebrant CIVes, prVDentIa, praXIs, &
 VsVs,
 Et nVnC qVa eX faCta fœDera paCe VIgent.

TV

I I.

*TV fœDVs, beLLa eXosVs tot pVnICa, REGI
sVasIstI, ARCHIDVCI, & BATTAVICIS
popVLLIs.*

I I I.

*HIC CarIes, VeL LIVor eDax obLIVia gesta
nVLLa reI InDVCent, VIVa sVperstes erIt.*

Quartum Vaticinium SIBYLLÆ EVROPÆÆ
adducit VRANIE.

LODOVICVS VEREICEN A. AUDIENTIARIVS I.
Anagramma.

O VIR VIVE DIV, TER CLAVDENS OSTIA IANI.

Dicti Vaticinij nodum soluit, & noua acrostichi-
de affatur Ampliff. Virum LODOVICVM VER-
EICEN, Equitem, SERENISS. ARCHID. Audien-
tarium, PACIS LEGATVM.

*L audis honore nouo si sensit prisca vetustas
O rnandum, & sacra quercus de fronde corona
D ignum, qui caso cinem seruauerat hoste:
O qua iusta tuis referetur gratia factis,
V el tibi qua poterit laurus, vel ciuica reddi
I nceptis condigna tuis, VIR MAGNE, corona!*

H 3 Cru-

*C*rudeles etenim frangens ter fœdere MARTIS
*V*ires, servasti innumeros, non BELGICA cives
*S*olatuos, etiam GALLOS ANGLOSq; & IBEROS.

*V*ltrices imis demissa sedibus Orci
*E*VMENIDES hos arma nouo instaurare tumultu,
*R*umpere suaserunt & pacta & fœdera PACIS:
*R*es stimulis agitata nouis & cœpta, fuisse
*E*uentus habitura malos, nisi protinus omnis,
*I*n melius uersis animis, in fomite flamma
*C*onsilio sopita tuo foret, istaque rursus
*E*t PAX, & iunctis concordia fœdera dextris.
*N*on furij locus est hîc amplius; ergo MEGÆRA,

*A*LECTO, tu TISIPHONE, cunctaq; phalanges
*V*iperea, dolus, ira, furor, contentio, luctus,
*D*iscors seditio, paupertas atra, famésque,
*I*te cita, date terga, EREBI properate sub Orcum:
*E*cce adsunt nymphe meliores PACIS alumna,
*N*escia simplicitas fraudis, sincera voluptas,
*T*ranquilla & requies, libertas pristina, uera
*I*ustitia, integritas, CONCORDIA; qua redeunte,
*A*rma silent, cedunt aquila, vexilla GRADIVI
*R*umpuntur, falx ex gladio formatur & ense.
*I*sta tuo cernit conatu BELGICA felix:

VIVE

VIVE DIV O VIR TER CLAUDENS OSTIA IANI;
Sint tua Laurigero circumdata tempora ramo.

Idem Vaticinium triplici chronogra-
 phico illustratur.

I.

O VIR, VIVE DIV, TER CLAUDENS OSTIA
 IANI;
ConCors, & feLIX, hIC bene ViVe, VaLe.

II.

VoVIt Ita VerIs eX beLLIeXeMta perICLIIs,
 et feLIX trIna BELGICA paCe frVens.

III.

FRANCIa te eXornat LaVrIsqVe BRITANNIA,
 oLIVa
 BELGICA; naM CVrIs paX fVIt aCta tVIs.

ERATVS quinque chronographica
 de BELGARVM CONCORDIA
 ad BELGICAM & BELGAS.

I.

BELGICA DIV DIIs Cors fVIt eXItIa LIBVs
 aStrIs;
QVa LV CtVs eXpers, foenora paCIs habet.

In-

I I.

*InfeLIX VIDIt CIVILes BELGICA tVrbas,
QVæ Lavta feLIX fœDere paCIs oVat.*

I I I.

*FVnVs evIt BeLLI, eX CaLLIs PAX CHARA
reDIbIt,
LaVretI foLLIs PAX raDIata CapVt.*

I V.

*NVLLa saLVs BeLLI tIbI BELGICA, pLVrI-
Ma paCIs:
EXoptata Igitur paX Venerata VenI.*

V.

*VIVItE paCIfICI, pIæ Vos CONCORDIA
BELGÆ
ConIVnXIIt neXV & fœDere perpetVo.*

Postremum EVROPÆÆ SIBYLLÆ Vaticinium
PHOEBVS excipit & declarat, ac honori Cla-
riff. Viri BALTASERI DE ROBIANO,
quæstoris ARCHIDVCALIS, meritò adscri-
bendum censet.

BALTASERVS DE ROBIANO, QVÆSTOR GENERALIS.
Anagramma.

RARVS DONO ABIGENS ASSERTOR BELLA QUIETE.
Clariff.

Clariff. Viro BALTASERO DE ROBIANO
SERENISS. ARCHIDVC. quæftori generali
PHOEBVS accinit.

FInierant MVSÆ, cùm PHOEBVS plectra resu-
mens,

Tu quoque carminibus nostris celebraberis, inquit,
ARCHIDVCVM QVÆSTOR dignissime NE-
STORIS auo.

Te probitas, vita integritas, prudentia, rerum
Vfus, Socratici mores fecere CATONI
Vel FABIO similem: VIRTVS nam sola carina
Est Cynosura tua; tua cura augere salutem
Et commune bonum: PATRIÆ CONCORDIA factò
Facta tuo, aeternum tribuit tibi nomen: honorant
Te MVSÆ, nectunt tibi florida sertæ NAPAEAE
BELGIADES: tua fama solo est dispersa, salòque
Cognita: nam BATAVAS missus dum vadis ad oras,
Aere cano sonuit TRITON, & protinus omnes
Aequoris aduenère DII, aduenere canoræ
NEREIDES, ut te cantu sequerentur euntem.

Audijt insolitum melos, & miratur, ahenis
Compedibus fluuij fundo constrictus in imo
Salsipotens SCHALDIS: cui PROTEVS ora resoluens,

I Veri-

*Veridicus Vates maris, atque futura reuelans,
 Latitia causas (inquit) tibi nuntio, belli
 Ciuilis finem, felicitis tempora PACIS.*

*Hic QVAESTOR Vir hic est, tibi quem promittier
 audis,*

RARVSDONO ABIGENS ASSERTOR BELLA QUIETE.

Illius officio dudum CYLLENIVS exul

Ecce redux fiet, qui ferrea vincula soluet,

Vincula qua stygijs VULCANI cusa caminis

Imposuit tibi MARS, ut compede liber ab omni

Fluminis imperium accipiens, & pristina rursus

Sceptra, sali reddas fluidum refluxumq; meatum

Veliuolis iterum ratibus; qua Solis ab ortu,

Solis ab occasu venient, portuque receptæ

ADVATICO, sese exonerabunt mercibus, INDVS

Quas mittet, vel mollis ARABS, vel dives IBERVS.

Sedulus has cumulator opum, ac industrius artis

Omnigena mercator emet, nouus incola, sedes

ANTVERPAE figens: qua restaurata decori

Primaeno, reliquas supra caput efferet vrbes,

Emporium emporio fiet praestantius omni.

Sic PROTEVS praefatus, aquas se condit in imas

Aequoris, & celeri sequitur per caerulea cursu

NEREIDES, cantuque nouo comitatur onantes

Et

*Et celebrante tuum, CLARISSIME QVÆSTOR,
honorem:*

*Quem nec longa dies minuet, non lustra silebunt
Ventura, aut rapiet quod conterit omnia tempus;
Sed sera aeterni ducent in sacula fasti.*

Tria PHOEBI chronographica in ANTVER-
PIAM, NEPTVNO ac MERCVRIO suo red-
ditam, studio Clariss. V. BALTASERI DE
ROBIANO; cui ob id PHOEBVS sua chro-
nographica dicat.

I.

*VInCVLa qVa InIeCIIt SCHALDI BeLLona,
reLaXat
paX: IgItVr rVrsVs Ite, reDIte rates.*

II.

*EX ortV, eX oCCasV, aVstro proCVrrIte
prova:
SCHALDIS, & ADVATICAE portVs aper-
tVs erIt.*

III.

*CVrre LoqVaX CaLaMe, & gentI sVb Vtro-
qVe reLICta
AXe refer, BELGAS paCe, qVIete, frVI.*

I 2

Eiuf-

Eiusdem PHOEBI EPILOGVS retrogradus
de CONCORDIA BELGICA.

I.

AVSTRIACVM GENVS *hac* BELGIS *dat tempora*
PACIS:*Condito mucronem* MARS *fere sanguineum.*

Ita verte.

Sanguineum fere MARS *mucronem condito:* PACIS
Tempora dat BELGIS *hac* GENVS AVSTRIACVM.

I I.

Latitia bona PAX BELGIS *dat gaudia, veram*
Ferree cedenti MARS *tibi tristitiam.*

Verte.

Tristitiam tibi MARS *cedenti ferree veram,*
Gaudia dat BELGIS PAX *bona latitia.*

Dixerat hac, & pausa datur: namque hora diei
Biffena aquales reddebat corporis umbras,
Prandendique aderat tempus: per gramina stratam
Ornabant Genij mensam violisque rosisque:
Ambrosia cibus, atque fuere HELICONIS ab horto
Fructus, poma, nuces, pyra plurima, amygdala, pruna;
Nectar potus, & ex PARNASSI fonte liquores.

PARNASSI
BICIPITIS
DE PACE
VATICINIA.
LIBER SECVNDVS,
DE REBVS
TEMPORE INDVCIARVM
GESTIS.

P A R T I A S S I

B I C I L I T I S

D E P A C E

V A T I C I N I A

L I B E R S E C U N D V S

D E R E B V S

T E M P O R E I N D Y O L I A R V M

G E S T I S

S E R E N I S S I M Æ

ISABELLÆ CLARÆ EVGENIÆ
 REGINÆ ARCHIDVCI DVCI
 HISPANIÆ AVSTRIÆ BRABANTIÆ
 PROGENIE GENERE DOTE
 HEROINÆ CONIVGI VIDVÆ
 VIRTUTE MORIBVS FACTIS

A D M I R A N D Æ

D. A L B E R T O P I O

B E L G A R V M P R I N C I P E

V N I C O S O L E

O M N I V M C V M F L E T V S V B L A T O

A D I N S T A R

L V N Æ P L E N Æ

L V M I N E I N F L V X V E F F E C T V

S P L E N D E N T I A G E N T I O P E R A N T I

D V O S H O S L I B R O S

P A R N A S S I B I C I P I T I S

A V C T O R

D. C. Q.

S E-

SERENISSIMA PRINCEPS,

SVSCIPE FOVE PROTEGE

DVOS HOS GEMELLOS

FRONTE ANIMO CVLTV

BONA SERENO PERPETVO.

H I

TEMPORVM TESTES, VERITATIS FACES,

RERVVM GESTARVM PRAECONES,

SERENISSIMI ALBERTI ARCHIDVCIS

TVI (HEV) MARITI

ADEPTAS

A RELIGIONIS ZELO

A LAVDE IVSTITIAE

A NORMA PRVDENTIAE

A VITAE INTEGRITATE

LAVDES,

A BELLO

LAVREAS,

A PA-

A PACE CVM FRAN CIAE ET MAGNAE
BRITANNIAE REGIBVS INITA

OLIVAS,

A CIVIVM CONSERVATIONE

INDVCIARVM BENEFICIO

CIVICAS

TVAS,

TVAEQVE AVGVSTISSIMAE DOMVS

ET STIRPIS AVSTRIACAE

HIS BIS SENIS INDVCIARVM ANNIS

RES PRAECLARE ET FELICITER GESTAS

AEVITERNAE MEMORIAE

CONSECRANT.

ITAQVE, QVOD VNVM EXOPTANT,

IMPROBI LIVORIS OCVLOS TVO SPLENDORE

RETVNDE,

ET EDACEM MORSVM TVO PATROCINIO

AVERTE.

K AD

AD LECTOREM.

RIMVS huius Operis liber, inscriptus BELGICÆ CONCORDIÆ PANEGYRICVS PARNASSICVS, olim in lucem prodijt laxiori pede, qui in hac secunda editione est restrictior: in priori enim, non semper omnium litterarum numerantium in chronographicis ad amussim habita fuit ratio; quippe secundum vsitatum morem, in distichis chronographicis littera D neglecta fuit, & sæpiùs non numerata: sed in hoc, exactissima eius in omnibus observatio; exceptis chronographicis, quæ tribus, quatuor, aut pluribus constant versibus. Correctio libri prioris, & adiunctio secundi in eodem stili & argumenti genere, amaras difficillimi laboris habuit radices; sed fructus earum dulciore, si placet, LECTOR degusta, & boni consule.

PAR-

PARNASSI
 BICIPITIS
 DE PACE
 VATICINIA.

LIBER SECVNDVS,
 DE REBVS
 TEMPORE INDVCIARVM
 GESTIS.

OSTQVAM *epulis satiata fames fuit,*
atque remota

Fercula per Genios, & facta silentia
linguis;

MNEMOSYNES *aperit fatalis clau-*
stra libelli

PHOEBVS, CALLIOPE *tradens, ut fata sequentis*
Temporis, historiámque futuri enuntiet aui.

Paruit hac dictis, promptisque ita versibus in fit:

Coniunctis postquam sanxerunt Fœdera dextris
 BELGARVM Proceres, PAX & CONCORDIA firmo
Discordes iunxere animos & pectora nexu;
Maturare fugam MA VORS cogetur, & ista
Effari: Mene his properata excedere terris
Fata iubent, tenui denis quas quattuor annis?
Non sic, per Stygij iuro nigra sceptrâ tyranni,
Et quidquid Phlegethonte latet; si fata resistant
 BELGICA, ego fatis contraria fata reponam.
Cedam? non cedam procul hinc. Ita fatus, abibit:
Cedentem comites fraus, ira, furorque sequentur.
Dispersa fugient Furia. Funesta MEGERA
 FRANCICA regna adiens, vocat ad certamina RE-
 GEM

HENRICVM, ut noua bella paret, rursus arma
 resumat.

Chrono-
 graphicū
 an. 1610
 de morte
 Henrici
 IV. Re-
 gis.

De mor-
 te Fran-
 cisci Ra-
 uillace-
 ius sicarij

MORTE RVET SED CONATVS: sicarius vnus
Inuadet Regem sicâ, nil tale timentem,
Carpento vectum, & letalia vulnera figet.
*Mors bello imponet finem. TORTORE MINI-
 STRO*
 OCCISOR NECE POENALI CRVCIA-
 BERE LENTE.

Non Regnum sine Rege diu prudente manebit:

ACCIPIES REGNI LEGES LOTO VI-
CE, CORONAM,

De corona-
natione
regis Lo-
touiçi
XIII. an-
no 1610.

SCÉPTRA PATRIS. *sub te toto* CONCORDIA Regno,
PAX erit, & fidei *unanimes consensu*; IBERA
Coniuge ter felix, *multis dominaberis annis.*

Altera Gorgoneis ALECTO infecta venenis,
CLIVENSES turbat, MONTANOS, IVLIACOS^q₃;
Hos inter plures iactans ex crine colubros
fravum, caussasque odij, noua semina belli.
Omnis origo mali, GVILIELMI mors ducis: illo
Defuncto, Proceres de successore querelas
Instituent, Princeps NEOBORGICVS ac LEO-
POLDVS

Cum BRANDENBORG, partem *ut quisque*
occupet unam.

VRBS IVLIA AVSTRIACI LEOPOL-
DI, VRBS CLIVIA FIET
BRANDENBVRGE TVA, AC ALIAS
NEVBVRGVVS HABEBIT.

De rebus
Iuliacis
& Cliuic
an. 1610.

Mox & AQVISGRANI cives, quos CÆSARIS
hostes

Edixit diploma nouum, Imperioque rebelles,
SPINOLA MAVORTIS soboles dux inchyttus, ille
Cuius fama volat totum vulgata per orbem,

De occu-
pato A-
quisgra-
no per
March.
Spinolā
1614.

De Vefa-
lia vrbe
1614.

*Aggreditur; EOS CASTIGANS MOENIASER VAT
INDUPERATORI, & Germano milite complet.*

*DVRA quoque, & validis munita VESALIA muris,
Oppida CLIVENSIS ditionis plurima, MAGNI
AD PARTES IBVNT VICTORIS, seque benigno
Illius imperio subdent, & iussa capebant.*

*Verum TISIPHONE Furiarum pessima, triste
Aggressura nefas, infandum, flebile, visu
Terribile, incepto crudele, & sine verendum,
Cocta ferens aconita imis fornacibus Orci
Sanguine Cerberco spumaque, aspersa colubris
IMPERIVM inuadet ROMANVM; illamq; sequentur
Innumera pestes EREBI, DISCORDIA follem
Concutiens, & cum vulpina veste RAPINA,
SEDITIONO discussa comas, sceleratus habendi
ARDOR, & AMBITIO regnandi, LIVOR edaxque,
HÆRESIS infelix, & pravi credulus ERROR.
Quaeque suum sortitur opus: pia foedera dudum
GERMANA sancita fide, DISCORDIA franget:
SEDITIONO indomitam plebem, & sine nomine vulgus,
Ad clades, ad conflictus, ad bella vocabit.
HÆRESIS hos, hos AMBITIO regni que cupido
Præcipites ruet in facinus facietque rebelles.*

Quin etiam ARCHIDVCIS tangetur corda sagittis

MAT-

MATTHIÆ MEGÆRA *tuis; quæcis ocys* HEROS
IN FRATREM INSVRGET FRATER NO-
VABELLA PARANDO.

De bello
Archidu-
cis Mat-
thiæ con-
tra Cæsa-
rē, 1612.

Sed bello mox finis: ERIT REX SCÉPTRA TE-
NENDO

De illius
Regno &
electione
in Casa-
rē 1612.

MATTHIAS; *feret imperium post fata* RVDOLPHI.
CÆSARIS, *electus concordi munere vocum.*

Qua postquam duplici vidit FALLACIA vultu,
BATTAVICIS *latitans cautè occultata lacunis;*
Illa Reformatos Fratres, *Verbique ministros*
Aggrediens, *illis passim letale venenum*
Infundet, *caussas odij: scētæq; recentis*

ARMINIO GOMMARVS *erit contrarius; ille*
Afferet hoc *verum, quod contradicet & alter.*

In partes dissecta duas, sic credula rerum
Falsarum, *quas LEMMANO de gurgite sorbet*
Plebs, *furijs agitata fremit: bella, horrida bella*
Insonnere, *novi conscripto milite motus*

Exsurgunt, quos non Batavum prudentia patrum,
Non DORDRACENI *component dogmata cætus.*

PRÆVL ERIT CATHEDRÆ ERRORIS REX
LVCIFER ORCI;

De co-
meta visē
an. 1618.
tempore
Synodi
Dordra-
censis.

LVCIFER IGNE RVBENS, VINDE X
ORIENTVR AB AXE.

Atta-

*Attamen ARMINIOS pellet GOMMARVS, & istâ
Cedere sede iubet, variâsque renisere terras.*

De morte Ioan-
nis Bar-
neneldi
1619.

BARNEVELDE RVES, GLADIO CER-
VICE RECISA

OCCI SE. ô qualis vivens, quàm magnus IBERI
Nominis hostis eras, & libertatis amator

BATTAVICÆ, linguâque potens, ac ore disertus!

Fœdera quo sancita, & quo responsa fuere

Tradita Legatis, rebûsque edicta gerendis:

Consilio nutûque tuo BELLONA resumfit,

Armâque deposuit. talis tibi digna laboris

Est data pro meritis merces. Sed te quoque GROTI

Dura manent, casus pertristes: laurea PHOEBI

AONIDVM q̄s fauor non te servabit: in ipsi

Compedibus caussam dices: damnaberis, ATQVE

De car-
cere Gro-
tij 1616.

ARCIS LOVENSTEN FLVIDÆ ABS-

CONDERIS IN ARCTO

CARCERE. sed melior tua sor: namque omine fausto

De Gro-
tij libera-
tione.

ET ALI TVATE BONA CONSORS CAR-

CERE CISTA

INCLVSVMERIPIET. facinus memora-

bile in animum,

Quod seri stupeant post invida fata nepotes.

Interea ARCHIDVCES felici pace fruentes

Cum

*Cum populo Ducibusque suis, certamina, ludos
Instituent; arcuque gravi, gravibusque sagittis
Regia victori cedent diademata, honosque.*

*Applaudet BRUXELLA DVCI, dum CLARA
ISABELLA*

*Mente vigil, faciles docta exercere sagittas,
Lignea deiciet volucris simulacra, simulque
Regina adiunget sceptris noua scepra paternis.*

SERENISSIMÆ ET OPTIMÆ PRINCIPI
ISABELLÆ CLARÆ EVGENIÆ
HISPANIÆ REGNORVM INFANTI,
ARCHIDVCI AVSTRIÆ,
DVCI BRABANTIÆ,
REGINÆ

PROGENIE, GENERE, INGENIO,
OB DEICTAM ARCVM CHALYBEO ALITEM
BRUXELLÆ TRIUMPHANTI
IDIB. MAII CID. IDC. XV.
PHOEBI ET MVSARVM
CHRONOGRAPHICA CONGRATVLATIO.

Phœbus.

CINTHIA CASTALIÆ CONTEXITE
CARMINA CLARÆ.

L Cal-

Calliope.

IVNO, VENVS, PALLAS, SCEPTRO,
 VVLTV, ORE; DIANA
 ARCV, ET EO VICTRIX TV DE-
 CVS ARTIS HABES.

Clio.

IVNXIT OPES IVNONIS AVIS, IOVIS
 ALES HONORES
 ADDIT; NVNC VOLVCRIS RE-
 GNA CORVSCA TVLIT.

Erato.

REGNI CLARET AVIS IACTATÆ CLA-
 RATROPHÆIS
 CLARA. NIHIL MIRI: EST REGIA
 PROGENIES.

Thalia.

SELECTIS QVATITVR IACVLIS
 QVÆ FIXA VOLVCRIS,
 FEMINEO NERVO SÆPIVS ICTA RVIT.

Melpomene.

ARCITENENS MIRO REGINA ORNATA
 TROPHÆO
 TACTÆ AC IECTÆ CLARA RE-
 FVLGET AVIS.

Ter-

Terpsichore.

TELA QVIBVS VOLVCRIIS AGITA-
 TA, CVPIDO REFIGIT
 CORDIBVS: HINC ORTVS PLAV-
 SVS IN VRBE FVIT.

Euterpe.

LVCETRIVM PHATRIX BRVXELLA
 VRBS TOTA REFVLsIT
 HAC AVCTA, ET REGNI LETA FA-
 VORE NOVI.

Polyhymnia.

VIVE DIV FELIX ALBERTE, ET RE-
 GIA CONIVNX
 CONSORTIS LECTI, VIVE ISA-
 BELLA DIV.

Vranie.

SERA TRAHANT CLOTO ET LACHESIS
 TVASTAMINA PARCÆ,
 SERIVS INFECTANS ATROPOS ISTA
 SECET.

*Hac ita CALLIOPE: confestim PHOEBVS, &
 omnis*

Castalidum chorus applaudens, oracula metris

Hac predicta novis, citharas & plectra resumunt,

*Cornuque & lituos, & qua meliore retractu
Instrumenta sonant calami. Vox omnibus una est,*

Acclama-
tio
Chrono-
graphica
ad Regi-
nam an-
no 1615.

Concors concentus ; VIVAT REGINA ISA-
BELLA,

ALBERTI CONIVNX ISABELLA, ET
REGIA PROLES.

BELGICA BELLA FVGANS, VIVAT
REGINA ISABELLA.

BELLA REFERT PINDI RESONANS IN
VALLIBVSECHO.

*Pergit CALLIOPE: Flamma Furialis ERYNNIS
Accendent animos; GERMANAQ³ pectora ferrum*

*Corripunt: petitur MATTHIAS; agmine facto
BOIHEMI patrant scelus ipsâ morte piandum.*

De tu-
multu
Boihe-
mico
1618.

IACANT PRÆCIPITES A MAGNI
VERTICE CASTRI

PRÆCIPVOS REGNI PROCERES: totoque
clientes

Cæsaris eijciunt Regno, Cleruque fidelem.

*Hinc in fœdisfragos CÆSAR mouet arma rebelles,
Sed fato præuentus obit. Successor habenas*

De Fer-
dinando
electo
Impera-
tore
1619.

Suscipis Imperij REX FERDINANDE, CORONA
TERRARVM TIBI TRADETVR TOTIVS
ET ORBIS.

Sed

*Sed tua vesanus regalia sceptrâ vasallus
Appetet: audaci nimium temerarius ausu*

REX FREDERICVS ERIT BOIHEMIS:

attamen antè

Quàm TITAN anni spatio lustrabit Olympi
Zodiacum, fugiet LVGENS REGNO EXVL

ADEMTO.

*O Princeps, qua te regnandi insana cupido
Impulit AVSTRIACIS tua signa minantia signis
Romanisque aquilis opponere? non tua sacri*

*CÆSARIS integritas deterruit arma, nec ipsa
Maiestas, quam terra tremit, venerantur & omnes*

*Qui sub utroque poli versantur cardine? nescis
Fœdisragos odisse DEVM, quos vindice dextra*

*Insequitur? quid tu BOIHEMICA regna, coronam
Legalem trabeamque petis, quam fata tulerunt*

*FERNANDO inuicto Regi, cui vota dederunt
BOIHEMI Proceres, ELECTORESq; verendi*

*ROMANVM IMPERIVM, totius & orbis habenas?
Non feret hac GERMANA fides, non SAXO, nec ille*

*Maximus in Bello BAVARVS. Reminiscere gesta
Præterita ætatis, quando est CASIMIRVS adortus* 1583.

*Ille tuus patruus BAVARVM, qui præsul AGRIPPÆ
Vrbis erat, rexitque VBIOS, antistite pulso*

L 3

TRVCH-

De Frederico
Palatino
Rege Boi-
hemie
electo
1619.

De eius
fuga
1620.

TRVCHSESIO, *incesti thalami qui foedera fecit:*
Huic ille auxilio venit, mille agmina ducens;
Attamen ante tubas fugit, latebrasque petiuit.
Huius si varios casus, summumque laborem
Scire cupis, superest quod scripsit carmine Vates.

CURSUS CASIMIRI,
 SEU
 CIVITATIS COLONIENSIS
 CATHEDRALISQUE CAPITVLI
 CVM CALVINISTIS CONFLICTVS
 CARMINE CELEBRATVS.

CANTO Colonomum capitis connubia,
coeptum
Canto certamen, cursum canto CASI-
 MIRI

Caluinistarum xopu pñs, certæq₃ columna.

CASTALIDES carmen concedite, candide CYNTHI

Claro condignos CASIMIRO conde cothurnos.

Diabolus
 perturbat
 Diæce-
 sim Colo-
 niensem.

Cum coluber cryptæ custos curuaq₃ cavernæ

Cocytî cuperet conuertere cuncta, ciere

Conflictus, clades, cades, cuperetque Colonos

Con-

Concordes, circumspicuos candoréque cordis,
Communes CHRISTI cultus canonésque colentes,
Conturbare; cibos CIRCES carbone calenti
Coxit, CERBEREO conspersa, coacta cruore
Cruستا, Cupidinea constantia corda calore:
Cúmque Colonorum coryphaum conspexisset,
Cepissetque cibos coctos, contemnere cepit
Cultus Christigenum, cepit contemnere CHRIS-
 TVM;

Conscriptos contra canones connubia cepit
Concelebrare, Cupidinea constructa calore.

Confestim capiunt cani cautique Catones
Consilium, capitis condemnant crimina cuncti,
Contra concludunt connubia concelebrantem:
Concedunt celebrem celebri claroque cuidam
Censori, claro cuncti clamore coronam.

Cum Cypria cultor ceptum clausumq; Catonum
Consilium caperet, concepit corde, ciere
Certamen clypeis, clavis certare cruentis.

Chartam cum calamo capiens, cum certificasset
Ceptum certamen CASIMIRO, connubiúmque
Contractum, capitis compilatúmque coronam;
Condoluit casum CASIMIRVS, continuoque
Conglomerans centum celeres cultósque caballos,

Cen-

Defectio
 Gebhardi Truch-
 fessij Epi-
 scopi Co-
 loniensis,
 & eius
 matrimo-
 nium.

Consiliú
 Canoni-
 corum, &
 electio
 Bauari.

Truchse-
 sius mo-
 uet bellú.

Casimi-
 rus con-
 scribit
 exercitú.

Centum centurias, centum comites cataphractos

Conscripsit; centum communitásque cateruas

Cuspidibus, contis, corytis, cuspidibusque,

Conduxit, cupiens compescere cœpta Catonum

Facinora
Casimiri. *Certando: cùm conspexit contraria cordi*

Cuncta, casas CHRISTI comburere claustraq³ cœpit

Conditâ Calicolis; campos caulásque colonum

Compilare, cados, celeres capiendo columbas,

Carpentes cytisum capras, cicurésque capellas.

Cines credentes CHRISTO, cunctique coloni

Fuga Ca-
tholicorú
& rusti-
corum,
& eorum
preces. *Campestres, comites cùm conspicerent CASIMIRI*

Caulas compilare, cremare, capessere cursum

Cœperunt: coràm cuncti clamare: Creator

Cunctipotens calique causi cosmique capacis,

Confugium, clypeus, curator Christicolarum,

Clamantium capias clamores, conspiciásque

Clemens compressos compilatósque colonos:

Compileris CASIMIRI castra coërce,

Comprime, castiga, cohibe, compesce clientes.

Conspexit CHRISTVS clamantes: Calicolaq³

Cuidam commisit, clauso cacóque ciere

Carcere Cocyti Colasim. curuamine cali

Confisus cecidit calamis, caligine caca

Conclusúmque chaos Cocyti concutiendo

Deus vo-
cat ex in-
fernoPu-
nitiónē.

Cali-

*Calica curavit commissa: cruenta cucurrit
Confestim COLASIS, canos collecta capillos,
Concutiens colubros contra CASIMIRICA
castra.*

Conspexit COLASIN, celerem cursumque ^{Caſimiri} _{fuga.}
capessens

*Cum castris ceſſit conſternatus CASIMIRVS.
Carmina Caſtalidum contexit culta clientes,
Carminē cunctorum Κεφαλήν celebrate; Colonos
Conſpexit clemens, clamantes Chriſticolásque
Caſteſti cinxit clypeo, certamina contra,
Contra conſlictus, contra cadésque cruentas.*

Acroſtichica monitoria ducentena
ad CASIMIRVM PALATINVM.

¹ C ur contra	² K ορυφὴν	¹ C ali,	¹ CASIMIRE,	¹ C oruſci
² A rmatas	² A cies	² A udes	² A dducere?	² A cerbum
³ S upplicium	³ S celerum	³ S celerato	³ S anguine	³ S umit,
⁴ I gnibus	⁴ I nſequitur	⁴ I aculisque	⁴ I ratus	⁴ I niquos
⁵ M agnificus	⁵ M otor.	⁵ M etri	⁵ M emorare	⁵ M agiſtros:
⁶ I gnoras,	⁶ I etos	⁶ I ouis	⁶ I gnibus	⁶ I gniſotentis
⁷ R erum	⁷ R eſtori	⁷ R egi	⁷ R egumque	⁷ R ebelles,
⁸ V eſanos	⁸ V aſtoſque	⁸ V iros,	⁸ V irtute	⁸ V alentes,
⁹ S ulphuream	⁹ S ubiſſe	⁹ S tygem?	⁹ S i ſomnia	⁹ S cripta

M

¹ P riſca

¹ Prisca putas,	¹ Parui	¹ Pendisque	¹ Poëmata:	¹ Paulum
² Aduersum	² Aspicias	² Ausum	² Altitonantis	² Amicos
³ Lumine	³ Lustratos	³ Luctari,	³ Luseque	³ Lapsa
⁴ Apprensum	⁴ Aspicias	⁴ Albentis	⁴ Ab aëris	⁴ Arce.
⁵ Tu tali	⁵ Tentas	⁵ Tendendo	⁵ Tenore	⁵ Tonantem.
⁶ Indoleas	⁶ Igitur,	⁶ Iusti	⁶ Imploresque	⁶ Iuuantis
⁷ Numen;	⁷ Nequitie	⁷ Noxam	⁷ Ne neëte,	⁷ Nefasque:
⁸ Vertentëque	⁸ Vias	⁸ Veteres,	⁸ Vitaëque	⁸ Vetusta
⁹ Scandala,	⁹ Si sapias,	⁹ SAVLVS	⁹ Scëtabere	⁹ SAVLVM.

Chronographicum anni M. D. LXXXIII.
de fuga CASIMIRI PALATINI.

VT LIBRÆ SPECIES TENEBRAS ÆQVA-
RATE OIS,
ECCĒ VERENS VBIOS HINC CASI-
MIRVS ABIT.

NON sortis patrūque tui FREDERICE fuisti
Fortunæq; memor: quare ut puer Icarus ipse
Aut Phaëthon demens audacibus excidit ausis,
Sic sceptro regnōque rues; tua & insuper arua
Cuncta PALATINÆ ditionis miles habebit
Externus; veteres ista regione colonos

De occu- ET MAGNA REGET ARTE, NOVA ET
pato Pa- DVX SPINOLA LEGE.

latinatu
per Mar- Non impunè tibi iubar exitiale cometes
chionem In calo visum; stella hac tibi nuntia cladis
Spinolā
1621.

Ven-

Ventura, bellique, fugæ, tuæ, ruina.

Blandula Fortuna leuitas te tollet in altum

Cæsuri culmen solij, vanaq; corona;

Sed dextram versans, malefidum deprimet orbem.

EXTAT AGER STELLATVS, VBI TE De coro-

PRAGA REBELLANS

INDVPERATORI EXCIPIET, TOTA- natione

QVE CORONA Frederici

EXVLTANTE, DABVNT REGNI TIBI in agro

SCEPTRA BOHEMI. stellato.

1619.

Sed FREDERICE tibi grauior citò luctus eodem

Campo, QVANDO TVOS ROMANO BA- De eius

VARVSENSE clade co-

CONTERET *inualidos ausus; quandoque reducta* dem loco

CÆSARIS obsequio, te, regia PRAGA, fugato,

Præteritos plangens ætus, spectacula ponet,

Pyramides, statuâsque, tui monumenta doloris,

Plurima, sed FERDINANDI testantia laudem.

Infelix tibi stella fuit, sed prospera magno

Induperatori FERNANDO: nuntia sortis

Felicis, Laurique noua; quam præpete penna

Aduolitans, comitata hilari VICTORIA plausu,

Augusto imponet capiti: sic carmine quondam

Fatidica cecinere & prædixere SIBYLLÆ

SIBYLLARVM
 CHRONOGRAPHICA DVODECIM
 DE NOVO COMETA
 CONSPECTO MENSE DECEMBRI
 M. DC. XIIX.

Sibyllæ Perficæ.

VENIT AB OFFENSO PRÆSENS HOC
 NVMI NE SIDVS.

Sibyllæ Lybicæ.

IRRADIANS EXTAT TOTO IVBAR OR-
 BE COMETES.

Sibyllæ Erythrææ.

SIRMATE CONSPICIT VR CÆLO NO-
 VA STELLARE LVCENS.

Sibyllæ Cumanæ.

TERREAT APPARENS CRINITVM SI-
 DV S. AB AVSTRO.

Sibyllæ Phrygiæ.

LVCET STELLA POLO CRVDELIS
 NVNTIA CLADIS.

Sibyl-

Sibyllæ Hellepontiacæ.

STELLA DEI EXORTA EST, PRAVO
TERRORE MINANTIS.

Sibyllæ Samiæ.

STELLA RECENS CONSPECTA ERIT
EXITIALE FLAGELLVM.

Sibyllæ Cumææ.

VLTOR CONSPICITVR SCCELERIS
NOVA STELLA COMETES.

Sibyllæ Tyburtinæ.

VISVS ERIT RADIO PRAVOS TERREN-
TE COMETA.

Sibyllæ Delphicæ.

STELLA CORVSCA DEI CAVDATO
CRINE RECVRIT.

Sibyllæ Herophilæ.

SANGVINEO APPARET RADIO NOVVS
ISTE COMETA.

Sibyllæ Europææ.

PRAVA PALATINO SIDVS FERT PLV-
RIMA PRAGÆ.

EIVSDEM SIBYLLAE VATICINIA
 CONSCRIPTA, VERSIBVS CHRONOGRAPHICIS
 QVIBVS
 VICTORIAM DIVINITVS OBTEENTAM
 OCTAVA NOVEMBRIS M. DC. XX.
 CONTRA
 FREDERICVM COMITEM PALATINVM
 ET CONFOEDERATOS
 ANTE
 BOHEMIAE METROPOLIM PRAGAM
 EIVSDEMQUE DEDITIONEM
 PRAEDICIT.

QVORVM QVATVOR CONSECRAT
 D. FERDINANDO AVGVSTO
 BOHEMIAE REGI

I.

TE CÆSAR CAPTIS DECORAT VICTO-
 RIA SIGNIS;
 HOSTE REPERCVSSO, RAPTA CO-
 RONA DATVR.

II.

CÆSAREOS FASCES, VICTRICIA SI-
 GNA, BOHEMOS

Co.

TEMPORE INDVCIARVM. 95

COGITVR OPPRESSOS CERNERE
PRAGARVENS.

III.

MARS AQVILÆ NIVEITRADET RV-
BRASIGNA LEONIS.

IV.

ARTE ET MARTETVO, CÆSAR, DATVR
VRBS TVA PRAGA.

QVATVOR ALIA

SERENISSIMO MAXIMILIANO

DVCI BAVARIAE.

I.

VICTRICES AQVILAS EXTOLLIT
VICTOR, ET VRBEM
EXHIS AVSPICIIS BAVARVS IN-
TRAT OVANS.

II.

BAVARVS HÆRETICOS PROSCRIPTOS
CÆSARIS HOSTES
DEBELLAT, TREPIDOS PELLIT,
AB ARCE FVGAT.

MA-

I I L.

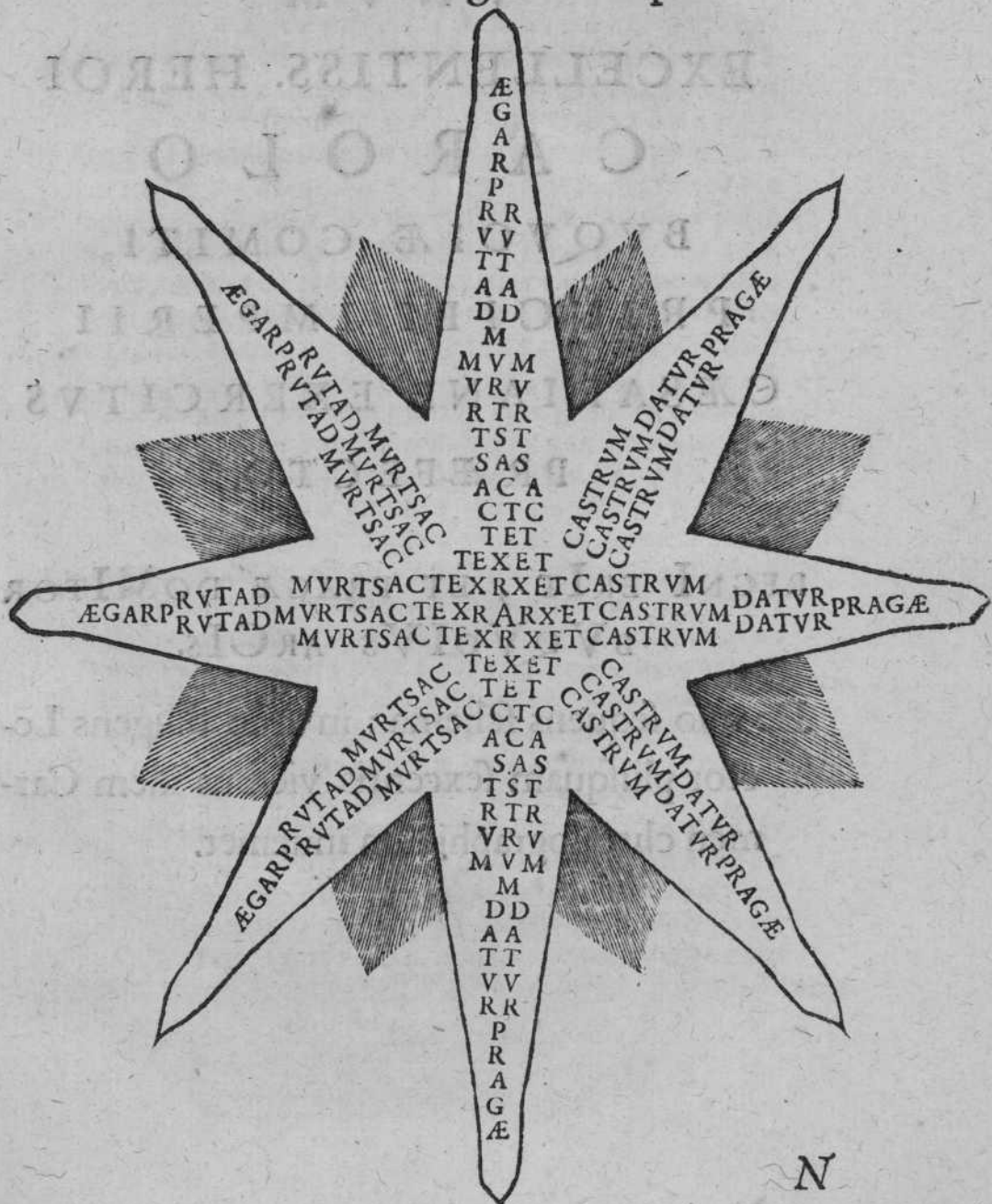
MAGNA DATVR BAVARO STELLA-
TO EX AGGERE PRAGA.

hoc Schemate cometæ in cælo visi anno
M. DC. XIIX. comprehensum.

I V.

ARX ET CASTRVM DATVR PRAGÆ.
hac Stellæ imagine descriptum.

N

V N V M

EXCELLENTISS. HEROI
CAROLO
BVQVOIÆ COMITI
PRINCIPI IMPERII
CÆSARIANI EXERCITVS
PRÆFECTO.

REGNI ERIT, ET PRAGÆ DOMITOR
BVQVOIVS ARCIS.

De quo sequens schema : in quo diligens Lector plusquam sexcentis vicibus idem Carmen chronographicum inueniet.

ARCIS.

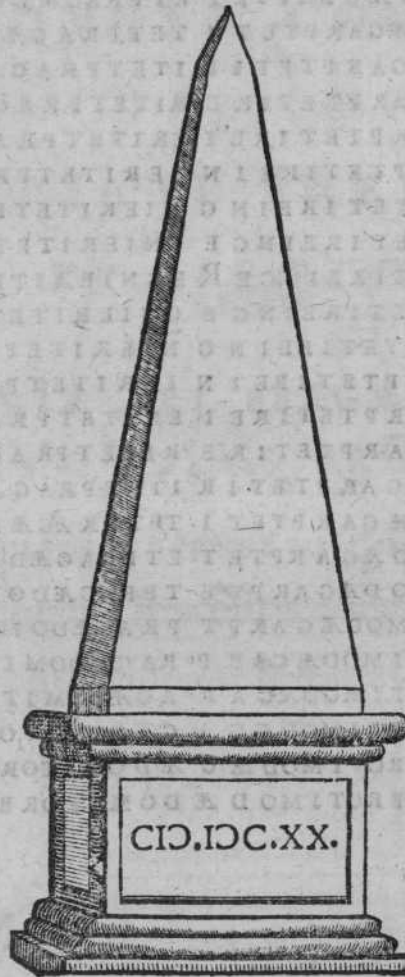
ARCIS.

S V I O V Q V B R O T I M O D Æ D O M I T O R B V Q V O I V S
 V I O V Q V B R O T I M O D Æ G Æ D O M I T O R B V Q V O I V
 I O V Q V B R O T I M O D Æ G A G Æ D O M I T O R B V Q V O I
 O V Q V B R O T I M O D Æ G A R A G Æ D O M I T O R B V Q V O
 V Q V B R O T I M O D Æ G A R P R A G Æ D O M I T O R B V Q V
 Q V B R O T I M O D Æ G A R P T P R A G Æ D O M I T O R B V Q
 V B R O T I M O D Æ G A R P T E T P R A G Æ D O M I T O R B V
 B R O T I M O D Æ G A R P T E T E T P R A G Æ D O M I T O R B
 R O T I M O D Æ G A R P T E T I T E T P R A G Æ D O M I T O R
 O T I M O D Æ G A R P T E T I R I T E T P R A G Æ D O M I T O
 T I M O D Æ G A R P T E T I R E R I T E T P R A G Æ D O M I T
 I M O D Æ G A R P T E T I R E I E R I T E T P R A G Æ D O M I
 M O D Æ G A R P T E T I R E I N I E R I T E T P R A G Æ D O M
 O D Æ G A R P T E T I R E I N G N I E R I T E T P R A G Æ D O
 D Æ G A R P T E T I R E I N G E G N I E R I T E T P R A G Æ D
 Æ G A R P T E T I R E I N G E R E G N I E R I T E T P R A G Æ
 D Æ G A R P T E T I R E I N G E G N I E R I T E T P R A G Æ D
 O D Æ G A R P T E T I R E I N G N I E R I T E T P R A G Æ D O
 M O D Æ G A R P T E T I R E I N I E R I T E T P R A G Æ D O M
 I M O D Æ G A R P T E T I R E I E R I T E T P R A G Æ D O M I
 T I M O D Æ G A R P T E T I R E R I T E T P R A G Æ D O M I T
 O T I M O D Æ G A R P T E T I R I T E T P R A G Æ D O M I T O
 R O T I M O D Æ G A R P T E T I T E T P R A G Æ D O M I T O R
 B R O T I M O D Æ G A R P T E T E T P R A G Æ D O M I T O R B
 V B R O T I M O D Æ G A R P T E T P R A G Æ D O M I T O R B V
 Q V B R O T I M O D Æ G A R P T P R A G Æ D O M I T O R B V Q
 V Q V B R O T I M O D Æ G A R P R A G Æ D O M I T O R B V Q V
 O V Q V B R O T I M O D Æ G A R A G Æ D O M I T O R B V Q V O
 I O V Q V B R O T I M O D Æ G A G Æ D O M I T O R B V Q V O I
 V I O V Q V B R O T I M O D Æ G Æ D O M I T O R B V Q V O I V
 S V I O V Q V B R O T I M O D Æ D O M I T O R B V Q V O I V S

ARCIS.

ARCIS.

PYRAMIS QUADRATA,
D. FERDINANDO IMPERATORI,
S. MAXIMILIANO DVCI BAVARIAE,
E. CAROLO COMITI BVQVOIAE,
FREDERICO COMITI PALATINO,
INSCRIPTIONE CHRONOGRAPHICA
PRAGAE ERIGENDA.

TEMPORE INDVCIARVM. 101
PRIMI LATERIS INSCRIPTIO.

N₃

TEMPORE INDVCIARVM. 103
TERTII LATERIS INSCRIPTIO.

DE REBUS GESTIS
QUARTILATERIS INSCRIPTIO.

TEMPORE INDVCIARVM. 105

COLV M N A
SERENISSIMO DVCI SAXONIAE
PRAGAE ERECTA.

O

SIBYLLÆ EVROPÆÆ monitoria chronographica
ad FREDERICVM COMITEM PALATINVM.

NON CAPIAS, TIBI NEC DABITVR,
FREDERICE: TIARA HÆC
CÆSARIS EST; ERGO NON ERIT IL-
LA TVA.

Eiusdem SIBYLLÆ ducentena Acrostichis
ad eundem.

¹ Fœdera	¹ FERNANDI	¹ Frangis,	¹ FREDERICE,	¹ Fidemque:
² Romulidum	² Regem	² Regalia	² Rura	² Regentem
³ Eligis:	³ Electum	³ Electorem	³ Expellere,	³ Eumque
⁴ Debellare	⁴ Docet	⁴ Dominum,	⁴ Diuina,	⁴ Deumque,
⁵ Eximo	⁵ Exiliens	⁵ Erebo	⁵ Exitialis	⁵ Erynnis;
⁶ Ruricolas,	⁶ Regni	⁶ Robur,	⁶ Res	⁶ Relligiosas
⁷ Irruere,	⁷ Iniectos	⁷ Incedere &	⁷ Insuper	⁷ Ignes.
⁸ Continuò	⁸ Cæli	⁸ Claro	⁸ Candore	⁸ Cometes
⁹ Vindicis	⁹ Vltricis	⁹ Vitij	⁹ Volitasse	⁹ Videtur
¹⁰ Sidus,	¹⁰ Sublimi	¹⁰ Spectatum	¹⁰ Sirmate;	¹⁰ Signans
¹ Praua	¹ Palatino,	¹ Prædicens	¹ Plurima	¹ PRAGÆ,
² Augurium	² Apportans	² Atrox	² Audacibus	² Ætis,
³ Luctifugos	³ Lethes	³ Luctus,	³ Ludibria	³ Longa.
⁴ Astassertor	⁴ Adest	⁴ Auditus	⁴ Ab aëris	⁴ Axe,
⁵ Tutor	⁵ Terrigenum,	⁵ Tranquillaq;	⁵ Tempora	⁵ Tradet
⁶ Ignoscens	⁶ Iudex,	⁶ Inuictus	⁶ Is	⁶ Induperator,
⁷ Nequitias	⁷ Noxæque	⁷ Nefas,	⁷ Nexusque	⁷ Nocentum;
⁸ Vitrici	⁸ Vultu	⁸ Veniens	⁸ Vt vota	⁸ VIENNAE
⁹ Supplex	⁹ Sacrifici	⁹ Soluat	⁹ Solemnia	⁹ Sacris.

F A M Æ
 F O R T V N Æ
 F E L I C I T A T I S
 F E R D I N A N D I
 F A T V M
 F E L I X
 F A V S T V M
 F A V O R A B I L E.

FERT FERDINANDI FASCES, FERT
 FOEDERA FAUSTI
 FASTIGI FORTVNA FAVENS; *fert fulcra*
fauoris

Chrono-
 graph.de
 victoria
 Pragæ
 1620.

*Factoris firmamenti faustissima: felix
 Fata ferunt festum: felici fascia flore
 Firmatur fronti; florescit fama fauorque.*

FERDINANDE feri fallaces, furciferosque,
 Fædisfragos, fatuos, frangentes fœdera facta,
 Falcigeros famulos, figmentaque falsa fontes,
 Eucatos: fer frendenti fera frena furori,
 Flammigeras furum faculas, furiâsque fugato.
 Fortunitos fasces FREDERICI, fulcra, feretrum

Flebile, fatali ferias frangásque furore.

FERDINANDE *fave famulis : florescere
fronde*

Fac, fama, fausto florescere fœnore fructus;

Fidentésque fove, facientes fœdera firma,

Fautores Fidei feruentes FABRICIOS q̄s.

Funesti fugiant fletus, funebria fata,

Funebres facies, facula, fugiántque favilla:

Festiva fiant feria, felicia fiant

Festa foro; flores, fructus, frumenta ferantur.

Pergit CALLIOPE legendo.

HÆC ita dum PRAGÆ; FERNANDI exer-
citus hostes

Victore inuadit gladio, superátque rebelles.

De Mo-
raua re-
ducta
1621.

CÆSARIS OBSEQVIIS SESE IPSA MO-
RAVIA SVBDIT.

De resti-
tuta relli-
gione
1621.

PVLSA REDVX PIETAS, ET RESTAV-
RATVS VBIQVE

RELLIGIONIS HONOS, ARIS REVE-
RENTIA, CVLTVS

ASTRICOLIS, LAVS GRATA DEO, ET
LATRIA TONANTI.

SVB-

SVBDITVR ET REGIO ALSATIÆ, AT-
QVE SILESIA MAIOR.

De redu-
ctione
Alatiæ
1621.

ET TENET ET VVLT SOLA PROCA-
CITER ARMA REBELLIS
HVNGARIA, AVSTRIACIS FATO SA-
CRATA TROPHÆIS.

De bello
Hungari-
co 1621.

Hac dum PANNONIIS peraguntur taliter oris,
BELLA PALATINO FORTIS MOVET,
ACRIA BELLA,
SPINOLA ; CASTRA CAPIT VARIA,
VRBES: *œdera soluit*

De victo-
rijs Mar-
chionis
Spinolæ
in Pala-
tinatu
1621.

Coniuratorum, quos nunc facit esse fideles
AVSTRIACIS aquilis, & firmo vivere nexu.
Hinc plausus, hinc lætitiæ data signa per omnes
EVROPÆ populos, quos sceptro & lege gubernat
AVGVSTVM GENVS AVSTRIACVM; *fora,*
compita lucent

Ignibus, atque sacris resonant in turribus æva,
Et tormenta gravi reboant per compita plausu.

Substitit hinc dea CALLIOPE, & suspiria toto
Corde trahens pergit, sic fata futura legendo:
Quàm nihil in rebus stabile est! quàm cuncta rotatu
Alternante regit vario RHAMNVSIA cultu!

*Quàm sunt iuncta malis bona, mixtâque dulciâ
amavis!*

*Et quàm letitia dolor est vicinus, & illi
Qui comes assiduus luctus! nona gaudia turbat
Monstrum exangue, informe, cui caua lumina fronti,
Canities, sine pelle manus, sine pelle pedésque,
Carne carens corpus, vix ipsis ossibus harena:
Spicula trina gerit letali tincta veneno.*

CHRONOGRAPHICVM

DE MORTE

D. PHILIPPI III.

HISPANIARVM REGIS.

I.

De mor- REGIS IBERA ADIENS REGNA AC PE-
te Regis NETRALE PHILIPPI,
Philippi ANTE DIES SENII NECAT HVNC
Tertij 1621. CRESCENTIBVS ANNIS.

II.

SIC REX DECEDES: PIETAS SACRA,
RELLIGIOQVE,
PRO SCEPTRO, TIBI FERT ÆTERNÆ
REGNA CORONÆ.

ET

III.

ET CARET INTERITV TVA FAMA,
 ET GLORIA FINE,
 COGNITA TOTA SOLO, IN CÆLO SPE-
 CTATA SA LOQVE.

CHRONOGRAPHICVM
 DE MORTE
 FORTISS. ET EXCELLENTISS.
 CAROLI COMITIS BVQVOIÆ.

HINC PARTES PETIT HVNGARICAS, De mor-
te Comi-
tis Bu-
quoj.
1621.
 VBI FORTITER HEROS
 BVQVOIVS, CVM BELLA PARAT,
 PROPELLIT ET VRGET
 PANNONIOS, STRATVS PERIIT PER
 VVLNERA BIS SEX.

Nec satiata manus crudelis sanguine monstri,
Venit BRUXELLAS ad magni PRINCIPIS aulam,
 ALBERTI ARCHIDVCIS LÆDENS De mor-
te Alberti
Archid-
ducis
1621.
 COR: INTERIT IPSE,
 ET FRATRI ASTRIFERA REGI SO CIA-
 TVR IN ARCE.

Sunt

*Sunt comites mortis, mæror cui squallida sordent
 Ora sitis, lacrymis intèrque cadentibus hument,
 Tabificus dolor, & nigro vestitus amictu
 Luctus: cum gemitu fletus suspiria ducens,
 BELGARVM mæstis latè loca questibus implet.
 Ne tamen intereant generosi sanguinis acta,
 Omnia MNEMOSYNE memorando carmine scripsit.*

L E S S I S E X

ELEGIACI CHRONOGRAPHICI

IN OBITVM

SERENISSIMI PRINCIPIS

A L B E R T I

ARCHIDVCIS AVSTRIÆ

DVCIS BRABANTIÆ, ETC.

E T D E

SERENISSIMÆ PRINCIPIS

ISABELLÆ CLARÆ EVGENIÆ

BELGICARVM PROVINCiarVM

FELICI REGIMINE.

I.

AVSTRIACVS PRINCEPS, SVPERO
 EXTOLLENDVS IN AXE,

DVX

DVX PIVS ALBERTVS (BELGICA
PLANGE) PERIT.

II.

CONSILIIIS FABIVS, CATO IN ORE,
ET SCIPIO GESTIS,
LEGE SOLON, ZELO IN RELIGIO-
NE NVMA.

III.

IN CÆLIS CVM SINT TVA SCE-
PTRA ÆTERNA, CORONAS
HINC ORBIS FRAGILES SPERNERE
NOTVS ERAS.

IV.

NON PHOENIX CADIT OCCASV, EX-
ORITVRQVE FAVILLIS;
NEC, DVX ALBERTVS, POST SVA
FATA PERIT.

V.

NON PERIT, IN CÆLIS HOC SOLIS
CLARIOR IGNE EST;
ET RADIAT RADIIS, LVNA ISA-
BELLA, SVIS.

V I.

De regi-
mine Ar-
chiducis
Isabellæ.

LVNA REGENS, SPLENDENS, ALBER-
TO SOLE CADENTE,
ATQVE NITENS RARA LVCE, CO-
LORE NOVO.

De regno
Regis
Philippi
Quarti
1621.

LÆTITIÆ noua caussa datur: discedite luctus
Et lacryma, tristes gemitus, quia nostra gubernat
LVNA Gubernatrix BELGAS, & lumine lustrat

Et beat influxu placido: QVIA REGNA PHI-
LIPPVS

ACCIPIT HESPERIÆ, SCEPTRVM
REX ATQVE TIARAS

IN POPVLOS, ORIENS QVOS SOL
QVOSQVE IPSE REVERSVS

CERNIT: & *Imperium tibi erit quæ diuine currit*
Amne TAGVS, TIBERIS, PADVS, aurea stagna
rubentis

PACTOLI, EUPHRATES, GANGES, quæ
NILVS, HYDASPES

In mare se volumt: THRAX, SARMATA, &
AFER, & INDVS;

TURCÆ, & Ponticola subdent sua colla rebelles.
Ne dubita, sic fata ferent, sic sidera spondent,

Quæ

*Qua tibi felici luxerunt omine primas
 Cum lucis vidisti auras, fatale parentes
 Cum nomen tribuere tibi VICTORIS, & ipsum
 Numinis instinctu, non casu, nempe futura
 Prasagum sortis. VIVE O REX, VIVE PHILIPPE.
 Sint tibi grata, tibi faciunt qua vota fideles.*

VOTVM CHRONOGRAPHICVM
 PRO SALVTE
 PHILIPPI QVARTI
 HISPANIARVM REGIS.

PHILIPPE
 REX
 IBER
 RELIGIONIS
 PETRA
 CANÆ ÆTATIS
 CERNENS ANNOS
 FELICITER
 SCEPTRIS
 IMPERA.

DE REBUS GESTIS
 EIVSDEM VOTI
 ANAGRAMMA CHRONOGRAPHICVM
 RETROGRADVM
 ELEGIACVM
 SIBYLLÆ EVROPÆÆ
 Q V O
 PHILIPPO
 OPTIMO REGI
 CATHOLICO
 VITAM
 ET
 INCOLVMITATEM
 APPRECATVR.

LANIFICÆ TIBI SINT NECTENTES
 STAMINA LARGO
 POLLICE, REX, PRINCEPS STIRPIS
 ET HESPERIÆ.

Verte:

HESPERIÆ ET STIRPIS PRINCEPS, REX,
 POLLICE LARGO

STAMINA NE CTENTES SINT TIBI
LANIFICÆ.

VOTVM
CHRONOGRAPHICVM
BELGICÆ
PRO REGIS SALVTE.

PUBLICA SACRIFICAT TIBI REX
VOVET ATQVE SALVTIS
ADIVTRIX, FIAT CORDIS AVI-
TA SALVS.

VOTVM
CHRONOGRAPHICVM
CLERI
PRO EADEM.

HVMANO GENERI CHRISTVS LVX,
SPES QVOQVE CERTA,
SIT SCOPVS HIC, VITÆ REX CI-
NOS VRA TVÆ.

VOTVM
 CHRONOGRAPHICVM
 PROCERVVM.

EXEAT INFELIX LVCTVS, LABOR
 EXVLET, ATQVE
 TABIFICVS LANGVOR CORPORIS
 ATQVE ANIMÆ.

VOTVM
 CHRONOGRAPHICVM
 OMNIVM CLIENTVM.

BELGICA FLORESCAT TVA FELIX
 PRINCIPE TALI:
 VIVE PHILIPPE DIV, REX NOVE
 VIVE DIV.

ET iam finis erat BELGARVM fœderis, annis
 Bis sex decursis, & se MAVORTIS alumni
 Ad nova bella parant: miles conscribitur: omnes
 Tympana rauca sonāt, per agrat caua buccina terras:
 Arma, arma, arma vocant: INITI DVX
 FEMINA BELLI

De regi-
 minella-
 belle Cla-
 re Euge-
 niæ 1621.

FLET.

FIET; AMAZONIDES *animo, virtute, valore*
Exsuperans ISABELLA: *cui præclara trophæa*
Apportabit opus MARTIS, *tractantibus istud*
Magnanimis ducibus, quorum astu & vindice
dextrâ

Sapius attrita & denicta inimica fuerunt
Arma. Equitum turmis præfectus Marchio *primus*
 BELVEDERVS *erit, fortisque illius* Achates
 HENRICVS *Comes a* BERGIS, *qui bella resument*
Intermissa annis bis sex, sic Rege iubente
Qui regit Hispanos, & ductatoribus istis
Quos de Consilioq; Status Rex esse Philippus
Inssit: eos inter vir maximus eminet ille,
 ILLE DECVS LATII, SACRA ARA DIGNVS
 ET ARCE.

Anagramma.

I. CARDINALIS DE LA CUEVA LEGATVS
 REGIS.

Ille toga primus, THEMIDIS qui præsidet aula,
 CUI APPARET RECTI IVRISQVE LVCER-
 NA RELVCENS.

Anagramma.

C. N. VIR PETRVS PECQVVS CANCELLA-
 RIVS ET A. C. ST.

Horum

Horum consilijs iunget, DVCETQVE CA-
TERVAS

SPINOLA DVX, A RHENANA REGIO-
NE REVERSUS

VICTOR, OVANS BELLII CAPTIVO
EX HOSTE TROPHÆIS.

Angusto sese non RHENI limite claudet
Gloria Dux LIGVRVM tua: nam VICTORIA
pennas

Latius extendens, rursus regionis in oras
BELGARVM te Ponticolas reuocabit ad hostes
Sanguinis AVSTRIACI, cùm terra BRABAN-
TICA fiet

Scena noni belli: quod dextro & Marte sinistro
Principio gestum, felici fine triumphus
Claudet, tunc cùm victus abit FLERVALIBVS aruis
Ille nothus Comes A MANSVELT, sociusque fu-
gatur

Quem BRVNSVICA Ducem vocat urbs, casaque
cohortes

Ensis abreptis clypeisque ac undique signis
Ablatis fugiunt, varioque cadauere late

VILERIAS MVLTO FOEDABVNT
SANGVINE TERRAS.

HAL-

HALVERSTEINE CADES EXCISA PAR- De Ducis
TE LACERTI, Halber-
stadij
brachio
abscisso.

FERREA SVCCEDET: sic restaurabis ademptam.

Fama tubas tunc inflabit, grauiore susurro

Altius attollet sonitum, Urbs cum BREDAPetetur,

BREDA venusta situ tectisque, venustior arce,

Aede venusta sacra, VENERI gratissima: quare

Anxia sollicitis curis fuit illa, ruinis

Ne fieret foedata, aut vi maiore reducta

REGIS ad obsequium fatale; indagine longa

Persuasit LIGVRVM Ductori cingeret illam,

Nec premeret pilis, saxis, aut pulueris ictu

Igniferi, nec tormentis grauioribus. Ergo

Complacuisse volens VENERI Dux SPINOLA,

nullis

Aggredietur eam telis, nec fraude doloque:

Mittet ei chartã hanc VENERIS dictamine scriptam.

Epistola VENERIS suasoria cum Chronogra-
phico obsidionis ad Urbem BREDAM, vt se
tradat MARCHIONI SPINOLÆ.

ÆSTV BREDA TVI QVI SPINOLA De obfi-
LANGVET AMORIS, dione Vr-
bis Bredę
1624.

Te rogat vt venias: rheda parata tibi est:

Q Rhe-

*Rheda triumphalis, niveis instructa caballis,
Ut rea non illi, sed RHEA tu dea sis.*

Quid stas? quid dubitas? hares suspensa? quid ergo?

Nescis quàm nocua sint in amore moræ?

Est rosa, si properas; est pungens spina, recusas:

Verè spina malo, bis rosa grata bonis.

Ambrosiam dabit, accelera. cur stulta moraris?

Si rapit inuitam, fundet amara mera.

Nunc rogat, curget, amat; mox vi maiore venire

Illius ingratham coget in obsequium.

Ille supercilio tunc tristi & fronte negabit

Oscula, qua placido nunc dabit ore tibi.

Prada tuis fies tunc hostibus; & modo BREDA

Plena opibus, fastu turgida, inanis eris.

Ipsam dira famas ultrò te coget adire,

Porrigere & duplices supplice voce manus.

*Quando gemens, lacrymans, nudis vix ossibus
harens,*

Scissa comas, lacerâ veste rogabis opem;

Blandula tunc tibi non rosa erit, sed rosor & osor.

O quàm dissimiles sunt in amante vices!

Dum fauet, ergo veni: sortem hanc agnosce secundam,

Antè suam vertat quàm malefida rotam.

Fata-

Fatale est, quòd Breda tui complexibus oris

Ille procius debet vi vel amore frui.

Sponsus erit, si vis ut sponsa fidelis adesse;

Perfida si renuis, raptor acerbus erit.

Elige quàm cupias illi ratione placere,

Integra dum res est, nec violatus honor.

ILLA nihil VENERIS monitu permota, resistet,
Dura silex veluti, vel flecti nescia cautes.

OMNIS in HOLLANDIS & Principe MAVRI-
TIO spes.

Sperat ab auxilijs horum obsidione leuari,

Obsidione graui, qualem non temporis atas

Prateriti vidit; nam per miliaria septem

Tota in circuitu validis erit obsita castris.

INTEREA ORANGII PRINCEPS RVET;

ISTE RECEPTA

VRBE AC ARCE BREDANA NON LV-

GERE DOLORE

COGET VR: fuit is viuens HOLLANDICVS

ATLAS,

Consilio pollens, & bello clarus & armis.

Sapius hunc viridi cinxit VICTORIA lauro:

Sed non Breda tibi potuit succurrere; fatum

Obstitit, & mors, quæ cunctarum linea rerum
 Ultima, propositos hominum determinat actus.
 Constans propositique tenax tamen ille manebit,
 Aspera cuncta pati, pestemque, famemq̄, necemque.
 Et licet huic NEPTUNVS aquis magno agmine missis
 Auxilio esse volet, munitaque rumpere castra,
 ÆOLVS & ventis succurrere, MVL CIBER
 igne,
 Fulgure IVPITER & tonitru; SATVRNIA
 necdum
 Exsatiata odio contra genus AVSTRIACORVM
 Semine TROIANO genitum, totius ab orbis
 Partibus armatos educet in illius Urbis
 Obsessa auxilium; veniet quoque GALLVS &
 ANGLVS,
 GERMANVS, DANVS, peditumque equitumque
 phalanges;
 Frustrà omnis conatus erit felicia contra
 Arma Ducis LIGVRVM, quibus urbs BRED-
 NA resistet:
 Cynthia bis quinos sed cum compleuerit orbis,
 HESPERIÆ IVNIO VINCET REX
 MOENIA BREDÆ.

De dedi-
 tione Vr-
 bis Bredæ
 1625.

LEGE-

L EGERAT *hac dea* CALLIOPEA: *coronidis*
addit

Hac oracula loco PHOEBVS *memoranda per auum:*

CESPES FATALIS BREDÆ: TV CESPI-
 TE CAPTA ES;

CESPI TE ET AGGERE DVX TE CA-
 PIET SOLIPAN.

CLIO *gesta canens, audito hoc nomine, dixit:*

Nominis est anagramma tui, Dux SPINOLA,

PARCÆ

Quod tibi fatidica sic imposuere sorores,

Cernenti primas vitalis luminis auras:

Venit & ad cunas VIRTVS *presaga futuri,*

Appendens collo fatale monile, lapillis

Ornatum septem pretiosis, inscriptumque

Nomen habens SOLIPAN: *quod versu & carmi-*
ne docta

V RANIE *speculata, polos & sidera cali*

Illustrans, aperit secreta recondita fati,

Qua septena latent istis signata figuris:

Est sapphirus, onyx, liguræus, iaspis, & igne

Pyrites feruens, adamas, & narcisites.

Anagrā-
ma SOLI-
PAN SPI-
NOLA.

VRANIE exponit Vaticinium nominis
SOLIPAN.

S. Sapphirus, symbolum Prudentiæ.

*Caruleus veluti est Sapphirus, & insuper auri
Collucet punctis: tua sic Prudentia calo
Diriget acta; infusa auri tibi Copia cornu
Fundet opes, auri calo fluet insuper imber.*

O. Onyx, Iustitiæ.

*Albus Onyx lapis est, & Iustitia bonus index:
Quam tu sincerè, sine fuco, fraude doloque,
Exercens, cunctis æquali lance rependes
Præmia, virtuti meritum, poenâsque scelestis.*

L. Liguræus, Fortitudinis & Patientiæ.

*Vt Liguræus aquis iniectus concipit ignem;
Ardet in his LIGVRVM tua sic Patientia Princeps:
Rebus in aduersis exstabit clarior; illam
Non dens linoris, non falsa calumnia franget.*

I. Iaspis, Temperantiæ.

*Iaspis translucens gemma est, viridemq; colorem
Semper habens: animique tui moderatio recti*

Talis

*Talis erit; numquam rebus succumbet in arctis,
In latis non se extollens erit unus & idem.*

P. Pyrites, Victoriæ.

*Pyrites calet igne, nouisque caloribus auget
Ardentes flammæ: sic te Dux SPINOLA laurus
Non una exornabit; erit terræque marique
Fœnore multiplici crescens Victoria felix.*

A. Adamas, Constantiæ.

*Est Adamas constans, nec ferro cedit & igni,
Incudes spernit, validos & sustinet ictus:
Mascula sic Virtus, varijs agitata periclis,
Fortuna casus constanter perferet omnes.*

N. Narcissites, Felicitatis.

*Purpureo Narcissites ornata colore
Gemma Duces belli designat, MARTIS alumnos,
Purpura quos vestit: teque ô Dux maxime belli,
Qui exsuperas armis, arte ac virtutibus omnes.*

PLURA loqui, vel scire aui secreta futuri,
Me vetuit PHOEBVS: fatalis clauditur ergo
MNEMOSYNES codex: omnes cum matre recedunt

THESPIADES. *Mihi PHOEBVS ait: Quæ lecta
fuerit*

*Præscia venturi metra temporis, omnia chartis
Conscribe, & prælo committe fideliter; utq̃
Perficiatur opus, rectè & mea iussa capeſſas,
Fontis GORGONII tua labra rigabis in undis,
Et memori tibi cuncta fluent à mente. Secutus
Eloquium PHOEBI, feci quod iuſſerat; & me
Confestim liquit somnus. Vigilantia pandens
Lumina, conſpicio in manibus conſcripta papyro
Carmina PIERIDVM, auditis conformia, & illo
Ordine, quo legit fatali ex codice cuncta
CALLIOPE. obſtupui: & ne res hac mira lateret,
Excudenda typis miſi grauioribus; ut ſic
Annosum uinat liber hic Parnaſſicus æuam.
Quòd ſi diſpliceat tibi Zoile, uel tibi Mome,
Ultor PHOEBVS erit, cuius noua metra leguntur.*

FINIS.

A P P R O B A T I O.

HÆC Parnassi bicipitis de Pace Vaticinia, vario metri Artificio decantata à Clariff. Dom. IODOCO DE VVEERDT, Urbis Antuerpiensis Syndico, digna cenfeo, quæ ob argumenti raritatem, & metri varietatem, typis committantur, & ad Reipub. Litterariæ ornamentum euulgentur.

*Laur. Beyerlinck Canon. & Archipresb.
Antwerp. & Libror. Censor.*

S V M M A P R I V I L E G I I.

PHILIPPI IV. Hispaniarum Regis Catholici, & Potentissimi Belgarum Principis Priuilegio cautum est, nequis *Parnassi bicipitis de Pace Vaticinia*, Auctore IODOCO DE VVEERDT Urbis Antuerpianæ Syndico, præter Baltharis Moreti voluntatem vlllo modo intra sexennium imprimat, aut alibi terrarum impressa in Germaniæ Inferioris ditiones importet, venaliâve habeat. Qui secùs faxit, confiscatione librorum, & alia graui pœna mulctabitur, vti latius patet in litteris datis Bruxellæ, XIV. Augusti, M. DC. XXVI.

Signat.

De VVitte.

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA
BALTHASARIS MORETI.

M. DC. XXVI.